

REPUBLIKA HRVATSKA

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za gospodarstvo

I N F O R M A C I J A

o stanju gospodarstva
Vukovarsko-srijemske županije

Vukovar, kolovoz 2012. godine

SADRŽAJ

	Strana
1. U V O D	2
2. OSNOVE GOSPODARSKOG RAZVOJA	3
2.1. Opći podaci o Županiji	3
2.2. Gospodarski potencijali i mogućnosti razvitka	4
3. AKTUALNI POKAZATELJI GOSPODARSKIH KRETANJA	11
3.1. Osnovna makroekonomska kretanja na razini Republike Hrvatske	11
3.2. Strukturne karakteristike gospodarstva	13
3.3. Osnovni financijski i drugi relevantni pokazatelji poslovanja	17
3.4. Bruto domaći proizvod	33
3.5. Evidentirane neizmirene obveze	35
3.6. Vanjskotrgovinska razmjena	38
3.7. Zaposlenost i nezaposlenost	43
4. OBRTNIŠTVO	51
5. ZAKLJUČNO	55

1. UVOD

Županija je jedinica područne (regionalne) samouprave koja, u okviru svog samoupravnog djelokruga ima ulogu usklađivanja interesa gradova i općina u svom sastavu te poduzimanja aktivnosti uravnoteženog socioekonomskog razvoja Županije u cjelini.

Programom rada Županijske skupštine za 2012. godinu predviđena je izrada Informacije o stanju gospodarstva na području Vukovarsko-srijemske županije. U ovom dokumentu daje se pregled stanja u gospodarstvu općenito i po pojedinim segmentima, odnosno djelatnostima koje su značajne za gospodarski razvoj Županije.

Izradom ovog analitičnog dokumenta nastavlja se višegodišnje kontinuirano izvješćivanje nadležnih tijela Županije, kao i resornih ministarstava o stanju u gospodarstvu radi pravodobne informiranosti istih s činjenicama i relevantnim pokazateljima gospodarskih kretanja temeljem kojih se trebaju poduzimati određene mjere i akcije u pravcu bržeg gospodarskog razvoja Županije u narednom razdoblju.

Radi bolje ocjene postojećeg stanja i sagledavanja ostvarenih trendova po pojedinim sektorima gospodarstva prikazat će se postignuti rezultati u prošloj i prethodnoj godini, neki podaci i za prethodne godine, kao i najaktualniji podaci iz prvog polugodišta 2012. uspoređujući iste sa ostvarenim kretanjima u drugim županijama, kao i onih na razini RH.

Naravno, za naglasiti je kako Županija i njena tijela mogu predlagati određene mjere, samo iz svoje nadležnosti, koje su utvrđene zakonskom regulativom.

Za izradu ovog materijala korišteni su podaci Ureda državne uprave u VSŽ - Službe za gospodarstvo, Državnog zavoda za statistiku, Ureda za katastar i geodetske poslove, Financijske agencije, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje – Područni ured Vinkovci, Hrvatske gospodarske komore te Trgovačkog suda u Osijeku.

Na kraju uvodnog dijela još jednom treba naglasiti da ova Informacija pruža detaljan prikaz trendova i stanja u gospodarstvu Županije i čini dobru osnovu za raspravu svih relevantnih čimbenika nakon koje bi se trebali donijeti konkretni, u praksi operativno provedivi zaključci, s obzirom na nadležnost Županije i jedinica lokalne samouprave u dijelu poticajnih mjera za razvoj gospodarstva.

Temeljem Strategije te Zakona o regionalnom razvoju RH, Županija je donijela usklađenu Strategiju razvoja Županije za razdoblje 2011.-2013. – temeljni strateški razvojni dokument.

2. OSNOVE GOSPODARSKOG RAZVOJA

2.1. Opći podaci o Županiji

Vukovarsko-srijemska županija nalazi se na samom istoku Republike Hrvatske. Istočna granica sa Srbijom i južna s Bosnom i Hercegovinom ujedno je i državna granica Republike Hrvatske ukupne dužine 266,2 km, 148,2 km riječne granice uz Dunav i Savu te 118 km kopnene granice prema Srbiji.

Prostire se na površini od 2.448 km², a prema prvim rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine na području Županije živi 180.117 stanovnika.

Županija sa sjedištem u Vukovaru obuhvaća 5 gradova (Vukovar, Vinkovci, Županja, Ilok i Otok) i 26 općina sa 84 pripadajuća naselja.

Županija je dio Panonske nizine iz koje se središnjim prostorom dižu uzvišenja diluvijalnog prapora. Prostor koji je melioriziran i pripravan za intenzivnu poljoprivrednu obradu, uglavnom je zastupljen plodnom crnicom. U razvijenoj hidrografskoj mreži na sjeverno istočnom dijelu dominiraju Dunav i Vuka, a na južnoj strani protječe rijeka Sava s pritokom Bosut u koji utječu riječice Biđ, Spačva i Studva.

Nadmorska visina zemljišta je u rasponu od 78 m (Spačva) do 204 m (Čukala), a visinska razlika iznosi 126 metara što Županiju čini izrazito nizinskim ravničarskim krajem.

Klima je umjereno kontinentalna sa hladnim zimama i toplim ljetima. Srednja godišnja temperatura je 11,2 °C. Srednji najtopliji maximum je 29,9 °C, a srednji minimum -12,2 °C. Prosječna godišnja količina oborina je 660 mm.

2.2. Gospodarski potencijali i mogućnosti razvitka

Gospodarske potencijale Županije predstavljaju prirodni resursi i to poljoprivredne obradive površine, šume, nalazišta nafte i plina, pijeska i šljunka, vodni tokovi i zemljopisni položaj, kao i instalirani proizvodni i uslužni kapaciteti, visokovrijedni ljudski potencijal, te etno i eko-vrijednosti.

Tlo, blaga kontinentalna klima i povoljan godišnji raspored oborina ovog podneblja omogućava kvalitetnu poljoprivrednu proizvodnju. Ratarske površine su meliorirane i komasirane i omogućuju strojnu obradu i visoke prinose. Glavni proizvodi su: pšenica, kukuruz, suncokret, soja šećerna repa, duhan i povrće. U stočarskoj proizvodnji najzastupljenije je svinjogojstvo i govedarstvo.

Poljoprivredne površine zauzimaju 146.397 ha ili 60,7% površine Županije od kojih se 93,3% odnosi na oranice, dok ostatak otpada na pašnjake, livade, vinograde i voćnjake.

Ukupne šumske površine s nadaleko poznatim Spačvanskim bazenom zauzimaju 69.385 ha što čini 28,7% površine Županije i uglavnom su zastupljene glasovitim slavonskim hrastom lužnjakom, poljskim jasenom i običnim grabom, dok na neplodno tlo i trstake otpada 25.535 ha što čini 10,6% površine Županije.

Bogatstvo raspoložive drvene mase od oko 19 mil. m³ u šumama Županije i godišnji sječivi etat, koji iznosi oko 344. 000 m³ bruto drvene mase, dobre su osnove za daljnji razvitak drvoprerađivačke industrije, poglavito proizvodnje finalnih proizvoda i namještaja.

Bogata nalazišta kvalitetne gline, šljunka i pijeska omogućila su razvitak industrije građevinskog materijala, posebno opekarstva.

Veliki prirodni resursi kojima obiluje Županija su nafta i zemni plin. Eksploatacijska polja nafte i plina nalaze se u istočnom dijelu Županije (Đeletovci, Privlaka i Ilača). Godišnja proizvodnja iznosi oko 50.000 t nafte te oko 3 mil. m³ plina.

Povoljan zemljopisni položaj Županije, koja predstavlja značajnu prometnu transverzalu u smjeru istok-zapad i sjever-jug te znatno razvijen cestovni, željeznički i riječni promet, velika su prednost ovog kraja vezano uz otvaranje prema istočnoeuropskim tržištima. Potrebno je istaknuti autocestu Zagreb – Lipovac, rijeku Dunav te riječnu luku Vukovar.

Raspoložive poljoprivredne površine omogućavaju intenzivnu ratarsku i stočarsku proizvodnju. Na području Županije kvalitetno su strukturirani kapaciteti, koji zahtijevaju stalnu tehnološku modernizaciju te proširenje opsega i strukture proizvodnje, za proizvodnju šećera i špirita, mlijeka i mliječnih proizvoda, mlinsko-pekarskih proizvoda, mesa i suhomesnatih proizvoda, prerađevina od voća i povrća, stočne hrane te doradu i preradu sjemena kao i drugi spomenuti, odnosno nespomenuti kapaciteti privatnog poduzetništva koji sve više dobivaju na značaju.

Pored instaliranih kapaciteta oslonjenih na raspoloživu sirovinsku osnovu kao logičan razvojni slijed događanja, uvjetovan s jedne strane tradicijom, a s druge strane željom za kvalitetnijom izmjenom strukture gospodarstva, sagrađeni su još kapaciteti u metalo-prerađivačkoj industriji, kapaciteti za proizvodnju pokrivača i proizvoda tekstilne industrije te kapaciteti za proizvodnju predmeta od krzna i kože, odnosno kožne obuće i krznene konfekcije.

Značajniju ulogu za cjelokupni razvoj Županije svakako bi trebao imati i ljudski potencijal. Radni kontigent stanovništva (15-64 godina) u strukturi stanovništva učestvuje sa cca 66% odnosno 134.860, međutim obrazovana struktura je znatno nepovoljnija od one na razini RH.

Od ukupno 165.409 stanovnika starijih od 15 godina 6.242 ima fakultetsko obrazovanje što čini svega 3,78%, 160 magisterij te 37 doktorat, dok je istodobno 5. 676 nepismenih osoba starih 10 i više godina, odnosno 3,17% od navedene populacije (prema Popisu stanovništva 2001.).

Prirodne ljepote kraja, uz bogatu slavonsku šumu koja skriva brojne vrste visoke i niske divljači, bogatstvo vodnih tokova raznovrsnom kvalitetnom ribom, pružaju odlične pretpostavke za razvoj kontinentalnog, lovnog, ribolovnog, izletničkog i avanturističkog turizma. Bogata kulinarska ponuda podneblja osnova je razvoja i kvalitetne ponude ugostiteljstva i hotelijerstva.

POPIS STANOVNIŠTVA 2011.
PO OPĆINAMA I GRADOVIMA (za 2011.godinu- prvi rezultati)

Tabela br. 1

Red broj	GRAD – OPĆINA	POPIS 1991.	POPIS 2001.	POPIS 2011.	INDEX 2011/2001
1.	Grad Vukovar	46.543	31.670	28.016	88,5
2.	Grad Vinkovci	38.580	35.912	35.375	98,5
3.	Grad Ilok	9.748	8.351	6.750	80,8
4.	Grad Županja	14.435	16.383	12.185	74,4
5.	Grad Otok	7.924	7.755	6.366	82,1
6.	Općina Andrijaševci	4.031	4.249	4.122	97,0
7.	Općina Babina Greda	4.205	4.262	3.585	84,1
8.	Općina Bogdanovci	3.167	2.366	1.957	82,7
9.	Općina Borovo	6.442	5.360	5.133	95,8
10.	Općina Bošnjaci	4.426	4.653	3.869	83,2
11.	Općina Cerna	4.742	4.990	4.616	92,5
12.	Općina Drenovci	7.202	7.424	5.109	68,8
13.	Općina Gradište	3.297	3.382	2.769	81,9
14.	Općina Gunja	5.176	5.033	3.707	73,6
15.	Općina Ivankovo	8.268	8.676	7.977	91,9
16.	Općina Jarmina	2.629	2.627	2.435	92,7
17.	Općina Lovas	2.231	1.579	1.217	77,1
18.	Općina Markušica	3.712	3.053	2.576	84,4
19.	Općina Negoslavci	1.682	1.466	1.472	100,4
20.	Općina Nijemci	6.965	5.998	4.715	78,6
21.	Općina Nuštar	6.612	5.862	5.772	98,5
22.	Općina Privlaka	3.501	3.776	2.962	78,4
23.	Općina Stari Jankovci	6.617	5.216	4.404	84,4
24.	Općina Štitar	-	-	2.108	-
25.	Općina Stari Mikanovci	3.400	3.387	2.945	86,9
26.	Općina Tompojevci	3.284	1.999	1.561	78,1
27.	Općina Tordinci	2.868	2.251	2.047	90,9
28.	Općina Tovarnik	4.240	3.335	2.792	83,7
29.	Općina Trpinja	7.672	6.466	5.680	87,8
30.	Općina Vođinci	2.099	2.113	1.957	92,6
31.	Općina Vrbanja	5.543	5.174	3.938	76,1
UKUPNO:		231.241	204.768	180.117	88,0

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Napomena: U odnosu na 2001. godinu sadašnji ustroj Županije: 5 gradova te 26 općina. Naime, Odlukom Hrvatskog Sabora općina Otok je postala Grad, dok je naselje Štitar novonastala Općina.

U skladu s člankom 37. Zakona o Popisu, Državni zavod za statistiku obavezan je objaviti prve rezultate Popisa do 30.lipnja 2011.godine. Prvi odnosno preliminarni rezultati Popisa izrađuju se neposredno nakon završetka Popisa kako bi se zadovoljio interes stručne i šire javnosti dok svakako treba napomenuti kako su prvi rezultati još podložni promjenama, konačni podaci popisa 2011. godine zbog materijalno-tehničkih razloga za sada još nisu objavljeni te se njihova objava očekuje tek krajem 2012. godine.

Podaci iz Popisa 2011. nisu neposredno usporedivi s podacima iz Popisa 2001. budući je statistička definicija ukupnog stanovništva korištena u Popisu 2001., dijelom izmijenjena u skladu s međunarodnim standardima. Unatoč tome, u Informaciji je prikazan index usporedbe.

Iz prezentiranih podataka je razvidno znatno smanjenje ukupnog broja stanovnika od čak 12,0% u odnosu na stanje iz 2001. godine. Glede jedinica lokalne samouprave u Vukovarsko-srijemske županije samo je u Općini Negoslavci došlo do povećanja broja stanovnika i to za 0,4%, dok se u ostalim jedinicama lokalne samouprave bilježi smanjenje broja stanovnika. Najveće smanjenje broja stanovnika zabilježeno je u općini Drenovci (31,2%).

**STANOVNIŠTVO VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE
STARO 15 I VIŠE GODINA, PREMA SPOLU I
ZAVRŠENOJ ŠKOLI, POPIS 2001.**

Tabela br. 2

STUPANJ OBRAZOVANJA/VRSTA ŠKOLA	UKUPNO (starije od 15 godina)	S P O L		struktura %
		muški	ženski	
UKUPNO	165.409	78.454	86.955	100,00
BEZ ŠKOLE	8.782	1.523	7.259	5,31
1-3 RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE	9.244	3.272	5.972	5,58
4-7 RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE	22.658	8.722	13.936	13,69
OSNOVNA ŠKOLA	43.516	20.243	23.273	26,31
SREDNJE ŠKOLE – UKUPNO	68.380	37.991	30.389	41,34
-škole za zanimanja 1-3 god. (KV i VKV)	42.580	27.355	15.225	-
- škole za zanimanja u trajanju od 4 god.	20.371	8.633	11.738	-
- gimnazija	5.429	2.003	3.426	-
VIŠA ŠKOLA ,VI stupanj i stručni studij	4.506	2.375	2.131	2,73
FAKULTETI , VII stupanj	6.242	3.295	2.947	3,78
MAGISTERIJ	160	104	56	0,10

DOKTORAT	37	29	8	0,02
NEPOZNATO	1.884	900	984	1,14

Napomena: U Vukovarsko-srijemskoj županiji ima 5.676 nepismenih osoba starih 10 i više godina, odnosno 3,17% od navedene populacije od čega svega 838 muškaraca i 4.838 žena.

Izvor: Ured državne uprave, Služba za gospodarstvo, Odsjek za statistiku

VUKOVARSKO – SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Stanje površina po katastarskim kulturama po gradovima i općinama za 2011. godinu

Tabela br. 3

Red br.	Naziv grada ili općine	UKUPNA POVRŠINA (ha)	PODJELA PO KULTURAMA							
			oranice ha	voćnjaci ha	vinogradi ha	livade ha	pašnjaci ha	šume ha	trstici ha	neplodno ha
1.	VUKOVAR	10.021	5.749	73	295	27	283	1.300	63	2.231
2.	VINKOVCI	6.420	1.599	184	21	54	27	2.629	0	1.906
3.	ŽUPANJA	5.005	2.387	34	0	29	116	1.460	0	979
4.	ILOK	12.891	6.144	157	1.192	80	508	3.290	23	1.497
5.	OTOK	13.634	6.065	47	0	16	176	6.258	0	1.072
6.	ANDRIJAŠEVCI	3.961	2.641	57	1	1	4	756	0	501
7.	BABINA GREDA	8.018	4.833	128	0	165	351	1.428	0	1.113
8.	BOROVO	2.813	1.785	23	29	0	198	274	0	504
9.	BOGDANOVC	5.176	4.144	64	42	5	158	429	17	317
10.	BOŠNJACI	9.496	4.802	68	0	34	85	3.590	0	917
11.	CERNA	6.924	3.561	29	0	98	47	2.495	0	694
12.	DRENOVCI	20.002	9.185	78	0	36	240	8.564	0	1.899
13.	GRADIŠTE	5.761	3.632	92	1	54	48	1.375	0	559
14.	GUNJA	3.106	1.777	22	0	34	21	683	0	569
15.	IVANKOVO	10.343	6.730	592	13	53	117	1.854	0	976
16.	JARMINA	1.294	1.035	108	3	0	11	0	0	137
17.	MARKUŠICA	7.345	6.097	60	4	53	254	330	15	532
18.	LOVAS	4.252	3.179	42	174	0	123	234	3	497
19.	NEGOSLAVCI	2.121	1.857	15	10	0	20	7	64	148
20.	NIJEMCI	22.468	9.772	103	34	14	111	10.724	0	1.710
21.	NUŠTAR	4.334	3.423	87	16	26	37	269	33	443
22.	PRIVLAKA	5.240	2.933	11	0	3	35	1.875	0	383
23.	STARI JANKOVCI	9.515	6.020	28	24	26	112	2.577	0	728
24.	STARI MIKANOVC	5.450	2.171	54	10	7	166	2.675	0	367
25.	ŠTITAR	4.012	1.851	51	0	74	177	1.307	0	552
26.	TOMPOJEVCI	7.217	5.205	37	51	0	86	1.186	228	424
27.	TORDINCI	5.017	3.864	14	14	0	108	528	0	489
28.	TOVARNIK	6.456	5.389	86	49	26	79	302	5	520
29.	TRPINJA	11.800	9.900	119	43	16	451	320	0	951
30.	VOĐINCI	2.127	1.443	29	6	1	41	420	0	187
31.	VRBANJA	19.098	7.454	40	0	16	68	10.246	45	1.229
	UKUPNO	241.317	136.627	2.532	2.032	948	4.258	69.385	504	25.031

Izvor: Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Vukovar

Poljoprivredna proizvodnja

Hrana je roba koja se stalno trži i biti će sve traženija. Dakle pred poljoprivredom su bolji dani. Naravno, za pametne, odlučne i na mijene spremne. K tome poljoprivreda nije samo proizvodnja hrane. Zemlje EU, a i druge gospodarski jake zemlje svijeta, poljoprivredi daju i druge zadaće. A to su: proizvodnja energije, čuvanje okoliša i niz postupaka vezanih uz seoski prostor s ciljem očuvanja i unapređenja društvenih, kulturnih i tradicijskih vrijednosti. Hrvatska, zbog više razloga još nije postigla svoju samodostatnost proizvodnje hrane, ali je vjerujući u skoro ispunjenje i toga cilja, u okviru svojih predpristupnih aktivnosti i prihvaćanjem Zajedničke poljoprivredne politike EU i ona odlučila poljoprivredi dati i druge gore spomenute funkcije. Zato smo, mada još uvijek rijetko, sudionici drugačijeg razumijevanja i postupanja s prirodnim resursima.

I na koncu uvoda valja ponoviti: na gotovo 150.000 ha poljoprivrednog zemljišta na području Vukovarsko-srijemske županije poljoprivredne aktivnosti obavlja čak 10,5 tisuća poljoprivrednih gospodarstava. U strukturi gospodarstva prevladavaju mala i srednja gospodarstva, njih skoro 90 %, s površinom do 20 hektara. Ta gospodarstva posjeduju nešto više od 33.000 hektara i proizvode uglavnom za vlastite potrebe. Njihov udio u tržišnoj proizvodnji je vrlo mali. Zadnjih desetak godina je u porastu snaga srednje velikih gospodarstava, onih od 20 do 100 hektara, kojih ima nešto više od 10 %. O snazi poljoprivrede Županije možda najbolje govori podatak o primljenim poticajima koji su vjerna slika opsega proizvodnje. Na prostoru županije 850 je poljoprivrednih gospodarstava koja svako pojedinačno, po jednoj ili više osnova, ostvaruje više od 100.000 kuna poticaja. Ona su realan oslonac uspješne poljoprivrede.

Biljna proizvodnja

U ukupnoj strukturi biljne proizvodnje u Vukovarsko-srijemskoj županiji proizvodnja žitarica još uvijek zauzima najznačajnije mjesto. Pored loše strukture ratarske proizvodnje, još jedan od problema je taj što je ukupna biljna proizvodnja gotovo bez finalizacije, pa ne čudi što su prihodi cijeloga agrobiznisa vrlo skromni i značajno ovise o vremenskim prilikama i neprilikama.

U posljednjih nekoliko godina Vukovarsko – srijemska županija povoljnim kreditnim linijama podupire, prije svega, stočarsku proizvodnju te finalizaciju proizvoda.

Nacionalne i županijske potpore značajno su pridonijele povećanju voćarske i vinogradarske proizvodnje i sada su pred nama potrebe za investiranjem u skladištenje u uvjetnim hladnjačama, odnosno investicije u vinske podrumce. I za takove investicije Županija je organizirana subvencionirane kreditne linije.

Uspješna provedba planova navodnjavanja pruža izvanredne mogućnosti pa je i tu realno očekivati nastavak investicije i promjenu strukture proizvodnje.

Projekt Sustav navodnjavanja poljoprivrednoga dobra Poljoprivredno šumarske škole Vinkovci izvanredan je primjer povezanosti gospodarstva sa školstvom i sa komponentom socijalne uključenosti marginalnih skupina.

Stočarska proizvodnja

I ovdje ćemo ponoviti: stočarska proizvodnja u Vukovarsko-srijemskoj županiji je proizvodnja s najjačim potencijalima u gospodarskoj grani poljoprivrede. No, nastavljaju se isti problemi, mali broj poljoprivrednih gospodarstava, odlučuje se na nju.

U ukupnoj stočarskoj proizvodnji samo za mliječno gospodarstvo mogli bi reći da ima stalni rast i da uspješno koristi Operativni program. Zadnja godina pokazuje stagnaciju, ali ne treba sumnjati u dalji rast.

Poljoprivreda i proizvodnja energije

Obnovljivi izvori energije danas pobuđuju najveći interes kako dijela poljoprivrednih gospodarstava tako i lokalne samouprave. To je i opći trend. Investicije u ovaj segment poljoprivrede otpočele su i u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Izgrađeno je prvo postrojenje za proizvodnju električne energije iz bioplinskoga postrojenja na farmi muznih krava. Svakodnevno se radi na više lokacija na istraživanju, projektiranju i pronalaženju modela financiranja ovih vrlo zahtjevnih, ali i vrlo isplativih ulaganja. IPARD pruža izvanredne potpore i za očekivati je uspješno iskorištavanje toga dijela programa kojim je moguće ostvariti potporu do 5 milijuna kuna.

Poljoprivreda i okoliš

Poljoprivreda je, kako smo već naveli, znatno više od same gospodarske aktivnosti. Ona je ključ za očuvanje prirode i okoliša. Stoga je Republika Hrvatska u svojim proeuropskim nastojanjima prihvatila norme kojima želi biti odgovornija spram prirode i okoliša. Prihvatila je načela dobre poljoprivredne prakse, tj. prihvatila je načela primjene optimalnih agrotehničkih mjera koje osiguravaju stabilne prinose bez štetnog djelovanja na prirodu i okoliš. To su mjere zaštite tla, voda, zraka i prirode kao i mjere kojima se osiguravaju zdravlje i dobrobit domaćih životinja.

Provedba ovih mjera, poštivanje načela dobre poljoprivredne prakse, preduvjet su za uspješno korištenje poticaja, pa su pred poljoprivrednim gospodarstvima novi problemi – valja više učiti, više raditi i više štedjeti. Odličan primjer je uspješno korištenje uspješno kandidirane donacije Svjetske banke. 16 stočara će ostvariti bespovratnu potporu od 108.000 pa do 450.000 kuna jer su legalizirali farme i gospodarjenje stajnjakom na njihovim farmama neće utjecati na okoliš.

Poljoprivreda i seoski prostor

Poljoprivreda sadržava još jedan segment, a to je seoska ekonomija, odnosno finalna proizvodnja na obiteljskom gospodarstvu, usluge ruralnog turizma, izravna prodaja i niz drugih djelatnosti koje pridonose povećanju prihoda poljoprivrednoga gospodarstva, odnosno pridonose ne samo očuvanju sela nego i njegovoj afirmaciji i stvaranju poželjne životne sredine. Dosadašnja nastojanja dala su rezultate, ali su oni skromni s obzirom na mogućnosti i potrebe seoskoga prostora, pa upravo već spomenuti IPARD nudi rješenja, naravno za one koji su legalni i odlučni. Eto nam svima zajedno još jedne zadaće, možda i najteže – učiniti poljoprivrednike odlučnim i legalnim proizvođačima.

Kako je važno razviti primarnu poljoprivrednu proizvodnju, iskoristiti sve prirodne mogućnosti, još važnije je stvoriti ili se uključiti u uspješan sustav finalizacije i trženja. Upravo smo tu najslabiji i bez obzira na razloge koji su i objektivni, ali često i subjektivni, valja inicirati ili prihvatiti inicijative i raditi na sektorskom i međusektorskom povezivanju. Rješenje je stvaranje klastera i društava kapitala kojima je to cilj.

3. AKTUALNI POKAZATELJI GOSPODARSKIH KRETANJA

3.1. Osnovna makroekonomska kretanja na razini Republike Hrvatske

Gospodarska kretanja su u nekoj zemlji danas direktno ili indirektno pod utjecajem gospodarskih kretanja u većini ostalih država. Rezultat je to otvorenosti i povezanosti ekonomija na svjetskoj razini. Stoga je i razumljiv zajednički interes velikih i malih ekonomija o tome kakvo je stanje svjetskog gospodarstva.

Poslovnu je 2011. godinu u svijetu obilježio usporavanje gospodarskog rasta, 2,8% rasta za najrazvijenije države G20 nakon 5,0% rasta u 2010. godini. Zabilježene su i visoke, ali i usporene stope rasta u azijskim velikim ekonomijama, u Kini 9,2% (10,4% u 2010. godini), u Indiji 7,3% (10,3% u 2010. godini), u Indoneziji 6,5% (6,2% u 2010. godini).

Na gospodarska kretanja hrvatskog gospodarstva najveći utjecaj je imala ekonomija Europske Unije budući da se oko 60% ukupne robne razmjene ostvaruje na tom području. Gospodarski rast u državama EU27 bio je u 2011. godini 1,5%, nakon 2,0% rasta prethodne 2010. godine. Kod naših najvažnijih vanjskotrgovinskih partnera Njemačke i Italije također dolazi do usporavanja rasta.

Tabela br. 4

Osnovni makroekonomski pokazatelji hrvatskog gospodarstva, stope rasta (u postocima)						
	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Bruto domaći proizvod	4,8	5,5	2,4	-5,8	-1,2	0,0
Fizički opseg industrijske proizvodnje	4,5	5,6	1,6	-9,2	-1,4	-1,2
Fizički opseg građevinskih radova	9,3	2,4	11,8	-6,5	-15,9	-9,1
Realni promet u trgovini na malo	2,1	5,3	-0,5	-15,3	-1,8	1,0
Noćenja turista	3,0	6,0	2,0	-1,0	2,6	7,0
Izvoz – ukupno (EUR)	18,3	19,1	14,1	-25,9	12,8	-1,0
Uvoz – ukupno (EUR)	15,9	20,2	18,9	-31,0	-5,4	-3,3
Cijene na malo	3,2	2,9	6,1	2,4	1,1	2,3
Prosječne neto plaće, nominalni rast	5,2	5,2	7,1	2,6	0,6	1,8
Ukupni broj zaposlenih	3,3	3,3	2,5	-3,7	-3,6	-1,5
Ukupni broj nezaposlenih	-5,6	-9,3	-10,5	11,4	14,8	10,1

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ministarstvo financija, Hrvatska narodna banka

Napomena: Državni zavod za statistiku od siječnja 2005. godine izračunava i objavljuje index potrošačkih cijena kao jedinstvenu i opću mjeru inflacije.

Osnovne karakteristike gospodarskog rasta Hrvatske su dominantna uloga unutrašnje potražnje te mali utjecaj inozemne potražnje na rast bruto domaćeg proizvoda. Inozemni kapital nije bio usmjeren na proizvodnju novih roba i usluga nego u pravilu na kupnju uvozne robe što je povećavalo standard stanovništva, ali istodobno i rast unutarnjeg i vanjskog duga.

Poslovna 2011. godina ostat će zapamćena kao godina stagnacije –stopa rasta bruto domaćeg proizvoda od 0,0%.

U recesijskim i stagnacijskim uvjetima poslovanja gospodarstva Hrvatske povećan je broj nezaposlenih pa su smanjeni prihodi od kućanstava, a i zbog straha od gubitka posla opala je potražnja za kreditima.

Stagnaciji gospodarstva Hrvatske u 2011. godini najviše je pridonio pad investicija od 7,2%, zabilježen je pad industrijske proizvodnje od 1,2%, te pad građevinskih radova od 9,1%. Pozitivno je da je ostao rast prometa trgovine od skromnih 1,0% nakon pada prethodne dvije godine, svakako je za istaknuti povećan broj noćenja od 7,0%. U 2011. godini različitim mjerama Hrvatska narodna banka je pridonijela likvidnosti banaka, te relativnoj stabilnosti tečaja EUR-a. Politika stabilnog tečaja te smanjena unutrašnja potražnja razlog su maloj inflaciji od 2,3% usprkos značajnom rastu uvoznih cijena energenata.

Zadaća svake ekonomske politike bila je i ostala povećanje izvoza i smanjenje trgovinskog deficita, u 2011. godini ostvaren je izvoz od 8,8 mlrd. EUR-a (smanjenje od 1,0%), ali je i uvezeno roba u vrijednosti od 14,6 mlrd. EUR-a (smanjenje za 3,3%) te je ostvaren trgovinski deficit od 5,8 mlrd. EUR-a što je smanjenje deficita od 13,5%.

Pokrivenost uvoza izvozom porasla je u odnosu na 2010. godinu za 1,3% indexa poena te iznosi 60,3%. Nepovoljne gospodarske prilike na tržištu rada u 2011. godini smanjile su zaposlenost te je ostvarena visoka prosječna godišnja stopa registrirane nezaposlenosti od 17,8% prema 17,4% u 2010. godini, dok je anketna nezaposlenost bila 13,5% nakon 11,8% u 2010. godini.

Različitim mjerama centralne banke i Ministarstva financija nastoji se obuzdati rast unutarnjeg i vanjskog duga, ali dvostruki deficit ostaje i nadalje budući je domaća potrošnja veća od proizvodnje. Inozemni dug smanjen je za 744,0 mil. EUR-a ali je i dalje krajem 2011. godine bio visokih 45,7 mlrd. EUR.a.

Dakle, pokazatelji gospodarskih kretanja upućuju na to da se moraju početi provoditi strukturne reforme koje će zasigurno u početku imati negativne efekte kao što je povećanje nezaposlenih i smanjenje potrošnje, ali na dugi rok pozitivno će djelovati na povećanje zaposlenosti, proizvodnje, izvoza i potrošnje.

3.2. Strukturne karakteristike gospodarstva

Karakteristično za strukturu gospodarstva Županije u odnosu na strukturu gospodarstva RH jest i nadalje veće učešće primarnog sektora, dok je učešće sekundarnog sektora, odnosno prerađivačke industrije gotovo na istoj razini kao i u Republici Hrvatskoj. Iako blago opada učešće trgovine na veliko i malo je najveće i u strukturi Županije sudjeluje sa 34,8% (tabela br. 5), u 2010. godini to je učešće iznosilo 35,7%. Naime, kao i prethodnih godina učešće primarnog sektora je znatno, u 2011. godini to učešće pada i to s 18,4% iz 2010. na 17,9% u 2011. godini, dok je učešće prerađivačke industrije poraslo i to s 24,3% na 26,9% u 2011. godini te je to učešće kao i u RH.

Istodobno učešće primarnog sektora na razini RH iznosi svega 3,1%, dok prerađivačka industrija sudjeluje s 26,4% i bilježi pad, građevinarstvo također bilježi pad s 8,3% na 7,5%. I u RH najveće učešće u strukturi gospodarstva ima djelatnost trgovine i to 35,2%.

U Županiji, iako blago opada najveće učešće u strukturi gospodarstva ima djelatnost trgovine te ono iznosi 34,8%. Evidentno je i nadalje zaostajanje pojedinih djelatnosti u strukturi gospodarstva Županije u odnosu na RH, i to: prijevoz i skladištenje sudjeluju s 1,9%, na razini RH 4,7%, djelatnost pružanja smještaja te priprema hrane sudjeluje s 0,7%, dok u RH to učešće je 2,2%, opskrba el. energijom i parom 2,1%, a u RH 4,8%, informacije i komunikacije 0,4%, a u RH 4,5%.

Za strukturu gospodarstva Županije možemo reći da je nepovoljna te u kvalitativnom smislu zaostaje za onom na razini RH, dominantno je učešće trgovine kao i prethodnih godina, međutim trgovina veći dio prometa ostvaruje prodajom uvezenih roba, a manji dio prodajom roba proizvedenih u RH.

Iz prezentiranih pokazatelja evidentno je da su trgovina na veliko i malo, prerađivačka industrija, poljoprivreda i šumarstvo te građevinarstvo djelatnosti koje su nositelji prihoda u Županiji te zajedno ostvaruju više od 88% svih ostvarenih prihoda Županije.

Ostvareni ukupan prihod Županije u 2011. godini iznosi 9,5 mlrd. kuna i veći je za 4,6% u odnosu na 2010. godinu, te učešće Županije u ukupnom prihodu RH iznosi 1,5% kao i prethodnih godina. Što se tiče djelatnosti u ukupnom prihodu RH najveće učešće ima primarni sektor i to 8,7%, dok ukoliko izuzmemo djelatnost opskrbe vodom te uklanjanje otpadnih voda koje sudjeluju s 2,7% u strukturi RH, građevinarstvo koje sudjeluje s 1,8%, sve ostale djelatnosti se kreću u pravilu ispod 1,0%.

Osnovni uzrok ovom stanju leži u činjenici da Županija proizvodi proizvode niže dodane vrijednosti ponajviše poradi toga što nije došlo do znatnih ulaganja u nove tehnologije kao osnovne pretpostavke stvaranju konkurentnih proizvoda s više dodanom vrijednosti te usluga za sve zahtjevnija tržišta.

U RH u 2011. godini ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 624,8 mlrd. kuna što je za 5,8% više u odnosu na 2010. godinu.

U RH se gospodarska kriza manifestirala smanjenjem bruto domaćeg proizvoda u 2009. i 2010. godini te stagnacijom u 2011. godini (stopa rasta 0,0%). Vlada RH različitim mjerama ekonomske politike treba utjecati na ostvarenje gospodarskog rasta, a u samoj Županiji poticajnim mjerama, onima s razine Županije te RH i za sada predpristupnim fondovima EU, a u strukturnim fondovima kao i kohezijskom fondu te drugim fondovima, stvarati će se pretpostavke za nova ulaganja za preradbene kapacitete koji su nedostatni i za koje su osigurane sirovine (mljekare, klaonice s preradom mesa, prerada voća i povrća, hladnjače, prerada žitarica i dr.) što će u konačnici rezultirati bržem gospodarskom razvoju Županije sa znatno povoljnijom strukturom gospodarstva.

OSTVARENI UKUPNI PRIHOD PO DJELATNOSTIMA
prema podacima iz godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 5

iznosi u 000 kuna

Naziv djelatnosti	Šif. dj.	Republika Hrvatska				Vukovarsko-srijemska županija				Udjel županije u RH u %	
		2010.		2011.		2010.		2011.		2010.	2011.
		iznos	struktura u %	iznos	struktura u %	iznos	struktura u %	iznos	struktura u %		
Poljoprivreda, lov, šum. i ribarstvo	A	17.139.045	3,0	19.662.567	3,1	1.663.806	18,4	1.704.242	17,9	9,7	8,7
Rudarstvo i vađenje	B	5.284.996	1,0	4.306.857	0,7	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	C	150.274.722	25,4	165.038.338	26,4	2.207.135	24,3	2.554.617	26,9	1,5	1,5
Opskrba el. energijom, plinom i parom	D	28.400.276	4,8	29.818.027	4,8	186.396	2,1	194.890	2,1	0,7	0,7
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	E	7.461.707	1,3	8.459.816	1,4	234.733	2,6	230.533	2,4	3,1	2,7
Građevinarstvo	F	49.156.073	8,3	46.876.988	7,5	861.118	9,5	821.650	8,7	1,8	1,8
Trgovina na veliko i malo	G	207.140.717	35,1	219.968.337	35,2	3.239.373	35,7	3.302.708	34,8	1,6	1,5
Prijevoz i skladištenje	H	27.925.870	4,7	29.123.647	4,7	172.044	1,9	186.548	1,9	0,6	0,6
Djelat. pružanja smještaja te priprema hrane	I	12.881.913	2,2	14.065.811	2,2	60.382	0,7	61.679	0,7	0,5	0,4
Informacije i komunikacije	J	27.946.113	4,7	27.840.811	4,5	35.277	0,4	34.509	0,4	0,1	0,1
Financijske djelatnosti i dj. osiguranja	K	5.750.834	1,0	6.363.717	1,0	8.080	0,1	6.343	0,1	0,1	0,1
Poslovanje nekretninama	L	8.533.209	1,4	9.009.548	1,4	10.756	0,1	11.004	0,1	0,1	0,1
Stručne znanstvene i tehničke djelatnosti	M	25.706.490	4,4	25.998.665	4,2	267.375	2,9	205.262	2,2	1,0	0,8
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	N	8.447.298	1,4	8.945.939	1,4	64.800	0,7	106.980	1,1	0,8	1,2
Javna uprava i obrana i obavezno soc. osiguranje	O	110.653	-	114.420	-	3.210	-	5.156	0,1	2,9	4,5
Obrazovanje	P	960.221	0,2	1.067.392	0,2	19.679	0,2	21.488	0,2	2,0	2,0
Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Q	2.018.019	0,3	2.184.461	0,3	26.418	0,3	24.826	0,3	1,3	1,1
Umjetnost, zabava i rekreacija	R	3.226.845	0,5	3.646.713	0,6	939	-	3.817	-	-	0,1
Ostale uslužne djelatnosti	S	2.064.975	0,3	2.241.671	0,4	4.765	0,1	4.773	0,1	0,2	0,2
Nepoznato područje djelatnosti		64.562	-	78.018	-	-	-	-	-	-	-
Djel. kućanstava kao poslodavca	T	4.371	-	4.022	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO		590.498.909	100,0	624.806.766	100,0	9.066.285	100,0	9.481.024	100,0	1,5	1,5

Izvor: Financijaka agencija Zagreb

BROJ PODUZETNIKA I BROJ ZAPOSLENIH PO ŽUPANIJAMA U 2011. GODINI

Tabela br. 6

ŽUPANIJA	Broj poduzetnika		Broj zaposlenih		
	Broj	Udjel (u%)	Broj	Udjel (u%)	Indeks 2011/2010.
1. Bjelovarsko-bilogorska	1.478	1,5	15.210	1,8	102,2
2. Brodsko-posavska	1.523	1,5	15.659	1,8	99,9
3. Dubrovačko-neretvanska	3.537	3,6	19.477	2,3	98,6
4. Grad Zagreb	32.144	32,6	339.072	39,8	99,9
5. Istarska	9.090	9,2	44.926	5,3	102,2
6. Karlovačka	1.847	1,9	14.766	1,7	99,8
7. Koprivničko-križevačka	1.381	1,4	16.289	1,9	98,5
8. Krapinsko-zagorska	1.621	1,6	16.857	2,0	99,3
9. Ličko-senjska	620	0,6	4.736	0,6	106,6
10. Međimurska	2.388	2,4	24.448	2,9	102,5
11. Osječko-baranjska	4.038	4,1	42.560	5,0	100,8
12. Požeško-slavonska	621	0,6	7.786	0,9	97,3
13. Primorsko-goranska	8.805	8,9	61.789	7,3	106,9
14. Sisačko-moslavačka	1.697	1,7	18.951	2,2	103,1
15. Splitsko-dalmatinska	11.318	11,5	71.301	8,4	98,0
16. Šibensko-kninska	2.011	2,0	11.423	1,3	99,5
17. Varaždinska	2.791	2,8	36.488	4,3	103,4
18. Virovitičko-podravska	842	0,9	8.072	0,9	99,2
19. Vukovarsko-srijemska	1.597	1,6	17.468	2,1	103,8
20. Zadarska	3.116	3,2	20.271	2,4	100,4
21. Zagrebačka	6.065	6,2	43.837	5,1	102,5
Ukupno RH	98.530	100,0	851.386	100,0	100,9

Izvor: Financijska agencija Zagreb

Raspoređenost poduzetnika po županijama je neravnomjerna i karakterizira je velika disperziranost malog broja poduzetnika većine županija s jedne strane, te velika koncentracija broja poduzetnika na samo nekoliko županija s druge strane, a što se ne mijenja već duže vrijeme. Najviše je poduzetnika koncentrirano na području Grada Zagreba, s čijeg je područja obradom obuhvaćeno 32.144 poduzetnika, odnosno 32,6% svih podnositelja godišnjih financijskih izvještaja za 2011. godinu. Ukoliko Gradu Zagrebu pridodamo i Zagrebačku županiju zajedno čine potencijal od 38.209 poduzetnika ili 38,8% svih poduzetnika RH.

Nadalje, po broju poduzetnika slijede Splitsko-dalmatinska županija (11,5%), Istarska (9,2%), Primorsko-goranska (8,9%) te Zagrebačka (6,2%). Slijedeću skupinu čini 13 županija s udjelom broja poduzetnika u rasponu od 1,4% (Koprivničko-križevačka) do 4,1% (Osječko-baranjska), a 3 su županije s manje od 1,0% ukupnog broja poduzetnika (Virovitičko-podravska, Požeško-slavonska i Ličko-senjska).

Raspoređenost broja poduzetnika po županijama očekivano prati jednako takva raspoređenost zaposlenih. Dominira Grad Zagreb s udjelom od 39,8% ukupno zaposlenih, a pridodaju li se tome i 5,1% zaposlenih u poduzetništvu Zagrebačke županije, onda je to udjel od 44,9% ukupno zaposlenih.

Istodobno, u Vukovarsko-srijemskoj županiji broj zaposlenih na bazi sati rada obveznika poreza na dobit je 17.468 što je za 3,8% više u odnosu na 2010. godinu te u ukupnoj zaposlenosti Županija sudjeluje na razini RH s 2,1%.

Izneseni prikaz polarizacije hrvatskih poduzetnika i njihovih zaposlenih ublažava činjenica da se stvarna aktivnost poduzetnika ostvaruje na području širem od njihova administrativnog sjedišta. Poznato je da su sjedišta velikih javnih državnih tvrtki kao i većih kompanija u pravilu u gradu Zagrebu, pa se njihovi financijski rezultati te zaposleni evidentiraju upravo u gradu Zagrebu, a ne i u ostalim županijama gdje se poslovne aktivnosti stvarno i ostvaruju.

3.3 Osnovni financijski i drugi relevantni pokazatelji poslovanja

U Republici Hrvatskoj su na temelju Zakona o računovodstvu, (NN 109/2007.) obveznici poreza na dobit dužni predavati svoje godišnje financijske izvještaje Financijskoj agenciji za statističke i druge potrebe te za javnu objavu, koji postaju dio Registra godišnjih financijskih izvještaja.

Registar godišnjih financijskih izvještaja je počeo raditi u 2003. godini i osnovan je, po uzoru na zemlje EU, kao središnji izvor informacija o uspješnosti poslovanja te o financijskom položaju pravnih i fizičkih osoba-obveznika poreza na dobit. S obzirom na važnost podataka koje sadrži, Registar je riznica informacija o poslovnim subjektima RH, a njegovim osnivanjem učinjen je još jedan korak dalje u procesu usklađivanja hrvatskog poslovnog i pravnog okruženja s onim Europske unije.

U Registru je evidentirano 98.530 godišnjih financijskih izvještaja poduzetnika obveznika poreza na dobit bez banaka, osiguravajućih društava i drugih financijskih institucija. U analizi se daje detaljan uvid o poslovanju poduzetnika obveznika poreza na dobit i to po djelatnostima, prema veličini poduzetnika i prema oblicima vlasništva.

Financijski i drugi rezultati poslovanja poduzetnika temelj su svakog gospodarstva i pobuđuju zanimanje ne samo relevantnih čimbenika nego i ukupne javnosti. Analizom nije obuhvaćeno ukupno gospodarstvo, budući da poslovni subjekti – obrtnici koji nisu obveznici poreza na dobit, već su u sustavu poreza na dohodak, ne predaju svoje godišnje financijske izvještaje u Registar godišnjih financijskih izvješća tako da i nisu uključeni u analizu.

Cjelovita ocjena kvalitete gospodarstva zahtjeva kompleksniji prikaz koji bi sadržavao i analizu tehnološkog razvoja, razvoja i financiranja, stupnja suvremenosti proizvoda, odnosa prema znanstvenom i istraživačkom radu te niz drugih čimbenika. Pri korištenju ove Informacije valja imati u vidu i određena analitička ograničenja u vezi s iskazivanjem financijskih rezultata javnih i državnih poduzeća.

Naime, njihovi se financijski rezultati evidentiraju u mjestu njihova sjedišta tj. pribrajaju se Gradu Zagrebu, iako se gospodarska aktivnost takovih gospodarskih subjekata odvija i na područjima drugih teritorijalnih jedinica, što donekle ublažava postojeću regionalnu neusklađenost.

Isti je slučaj i s ostalim poduzetnicima koji posluju na više lokacija različitih od sjedišta kompanije. Međutim, navedena ograničenja ne umanjuju bitnije analitičku vrijednost ove komparativne analize, jer ona daje uvid u razvijenost Županije izraženo financijskim i drugim ostvarenjima u odnosu na razvijenost drugih županija te RH.

OSNOVNI FINANCIJSKI PODACI TE ZAPOSLENOST

Tabela br. 7

iznos u 000 kn

Red br.	POKAZATELJ	Republika Hrvatska		Index 11/10	Vukovarsko-srijemska županija		Index 11/10	Učešće Županije u RH u %	
		2010.	2011.		2010.	2011.		2010.	2011.
		1.	Ukupan prihod		590.498.909	624.806.766		105,8	9.066.285
2.	Ukupni rashodi	582.227.518	612.393.277	105,2	8.927.652	9.541.389	106,9	1,5	1,6
3.	Dobit prije oporezivanja	33.666.837	38.262.450	113,7	400.924	339.972	84,8	1,2	0,9
4.	Gubitak prije oporezivanja	25.395.446	25.848.961	101,8	262.291	400.336	152,6	1,0	1,5
5.	Porez na dobit	5.955.793	5.233.555	87,9	40.086	38.871	97,0	0,7	0,7
6.	Dobit razdoblja	27.708.560	32.910.997	118,8	360.342	301.075	83,6	1,3	0,9
7.	Gubitak razdoblja	25.392.962	25.731.064	101,3	261.795	400.310	152,9	1,0	1,6
8.	Netto dobit razdoblja	2.315.599	7.179.933	310,1	98.547	-99.235	-	4,3	-
9.	Prosječna mjesečna netto plaća (kn)	4.685	4.729	100,9	3.536	3.541	100,1	75,5	74,9
10.	Zaposleni	843.948	851.386	100,9	16.831	17.468	103,8	2,0	2,0

Izvor: Financijska agencija Zagreb

UKUPAN PRIHOD, DOBIT I GUBITAK ŽUPANIJA U 2011. GODINI

Tabela br. 8

Iznosi: mil. kn
 Udjel: u %
 Index: 2010.=100,0

ŽUPANIJA	Ukupan prihod			Dobit nakon oporezivanja			Gubitak nakon oporezivanja			Konsol. fin. rez.
	iznos	udjel	index	iznos	udjel	index	iznos	udjel	index	
1. Bjelovarsko-bilogorska	7.213	1,2	111,8	197	0,6	107,0	179	0,7	74,8	18
2. Brodsko-posavska	7.719	1,2	110,0	194	0,6	97,9	253	1,0	71,6	-59
3. Dubrovačko-neretvanska	8.834	1,4	103,6	494	1,5	152,6	872	3,4	96,6	-378
4. Grad Zagreb	329.321	52,7	104,6	16.502	50,1	96,2	10.655	41,4	94,1	5.847
5. Istarska	29.286	4,7	95,1	2.012	6,1	105,0	1.960	7,6	173,7	52
6. Karlovačka	7.583	1,2	109,2	660	2,0	114,0	242	0,9	79,0	418
7. Koprivničko-križevačka	9.541	1,5	106,7	247	0,8	112,1	163	0,6	111,2	84
8. Krapinsko-zagorska	9.829	1,6	105,2	385	1,2	128,2	543	2,1	151,5	-157
9. Ličko-senjska	1.801	0,3	109,4	74	0,2	79,6	77	0,3	62,3	-3
10. Međimurska	10.674	1,7	107,2	422	1,3	120,1	242	0,9	106,8	180
11. Osječko-baranjska	25.958	4,2	113,1	827	2,5	130,5	1.299	5,0	91,7	-472
12. Požeško-slavonska	3.238	0,5	104,6	77	0,2	104,9	117	0,5	108,1	-40
13. Primorsko-goranska	36.479	5,8	114,5	4.195	12,7	353,5	1.679	6,5	96,0	2.515
14. Sisačko-moslavačka	10.046	1,6	114,0	284	0,9	149,4	1.107	4,3	139,4	-823
15. Splitsko-dalmatinska	40.516	6,5	106,7	3.246	9,9	219,6	2.879	11,2	103,3	367
16. Šibensko-kninska	6.260	1,0	109,0	170	0,5	106,7	383	1,5	74,7	-213
17. Varaždinska	21.210	3,4	108,1	770	2,3	125,2	478	1,9	80,2	291
18. Virovitičko-podravska	4.471	0,7	110,3	223	0,7	200,8	170	0,7	87,9	53
19. Vukovarsko-srijemska	9.481	1,5	104,6	301	0,9	83,6	400	1,6	152,9	-99
20. Zadarska	10.705	1,7	102,4	417	1,3	90,9	906	3,5	94,1	-489
21. Zagrebačka	34.641	5,5	107,3	1.215	3,7	109,1	1.127	4,4	123,4	88
UKUPNO RH	624.807	100,0	105,8	32.911	100,0	118,8	25.731	100,0	101,3	7.180

Izvor: Financijska agencija Zagreb

ZAPOSLENI I NETTO PLAĆE PO DJELATNOSTIMA

Tabela br.9

Naziv djelatnosti	Šif. dj.	REPUBLIKA HRVATSKA					VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA				
		Broj poduzetnika	Broj zaposlenih		Iznos prosječne netto plaće u kn		Broj poduzetnika	Broj zaposlenih		Iznos prosječne netto plaće u kn	
			2011.	2010.	2011.	2010.		2011.	2011.	2010.	2011.
	0										
Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	A	2.696	28.893	29.388	4.376	4.587	162	2.317	2.576	4.281	4.098
Rudarstvo i vađenje	B	254	6.056	5.458	6.994	7.351					
Prerađivačka industrija	C	11.817	230.257	231.936	4.567	4.602	260	4.771	4.864	3.483	3.586
Opskrba elek. energ., plinom, parom i klimatizacija	D	385	16.334	16.209	6.680	6.766	20	134	198	5.424	5.124
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	E	580	18.869	19.159	4.883	4.997	22	1.012	942	4.156	4.238
Građevinarstvo	F	12.351	90.842	86.685	4.108	4.064	198	2.263	2.308	3.271	3.276
Trgovina na veliko i malo; pop. mot. vozila	G	27.717	184.983	188.056	4.255	4.318	479	4.210	4.225	3.013	3.002
Prijevoz i skladištenje	H	3.819	61.320	62.589	5.539	5.581	72	526	530	3.850	3.829
Djelatnost pružanja smještaja; te priprema i usluživanje hrane	I	5.706	42.649	45.191	4.158	4.120	52	229	308	2.841	2.555
Informacije i komunikacije	J	4.166	31.843	31.929	6.700	6.992	40	184	183	3.799	3.817
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	K	663	6.239	6.266	6.590	6.799	13	17	16	4.362	4.471
Poslovanje nekretninama	L	4.631	15.734	15.829	6.312	6.090	20	55	64	3.405	3.501
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	M	14.345	45.901	47.120	5.637	5.547	143	501	520	4.077	4.054
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	N	3.807	33.758	34.487	3.492	3.586	31	258	331	4.069	3.944
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	O	61	449	437	4.969	4.887	5	14	19	6.861	6.332
Obrazovanje	P	920	4.516	4.644	3.866	4.040	27	121	126	2.991	3.029
Djelatnosti zdravstvene zaštite i soc. skrbi	Q	1.117	7.823	8.343	4.588	4.672	23	165	187	3.949	3.621
Umjetnost, zabava i rekreacija	R	892	10.276	10.239	4.124	4.319	7	16	24	3.985	3.768
Ostale uslužne djelatnosti	S	2.466	7.189	7.396	3.631	3.697	23	38	47	2.619	2.469
Nepoznato područje djelatnosti		135	13	22	6.203	4.726					
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	T	2	4	3	3.419	3.753					
UKUPNO		98.530	843.948	851.386	4.685	4.729	1.597	16.831	17.468	3.536	3.541

Izvor: Financijska agencija Zagreb

**INVESTICIJE PODUZETNIKA U DUGOTRAJNU IMOVINU U 2011. GODINI
PREMA SJEDIŠTU INVESTITORA PO ŽUPANIJAMA**

Tabela br. 10

ŽUPANIJA	Poduzetnici investitori		Investicije		
	Broj poduzetnika investitora	Udjel u broju poduzetnika županije u %	Investicije u mil. kuna	Udjel u ukupnim investicijama RH u %	Index 2010.=100,0
1. Bjelovarsko-bilogorska	333	1,6	252	0,8	85,5
2. Brodsko-posavska	327	1,5	260	0,8	80,0
3. Dubrovačko-neretvanska	568	2,6	370	1,1	77,7
4. Grad Zagreb	7.417	34,5	16.414	49,8	78,5
5. Istarska	1.911	8,9	1.843	5,6	73,9
6. Karlovačka	425	2,0	563	1,7	99,2
7. Koprivničko-križevačka	332	1,5	321	1,0	118,9
8. Krapinsko-zagorska	486	2,3	443	1,3	118,8
9. Ličko-senjska	141	0,7	197	0,6	109,5
10. Međimurska	599	2,8	523	1,6	89,7
11. Osječko-baranjska	809	3,8	2.052	6,2	118,6
12. Požeško-slavonska	103	0,5	122	0,4	63,1
13. Primorsko-goranska	2.062	9,6	2.262	6,9	100,9
14. Sisačko-moslavačka	327	1,5	350	1,1	94,3
15. Šplitsko-dalmatinska	2.006	9,3	1.719	5,2	91,1
16. Šibensko-kninska	253	1,2	413	1,3	84,0
17. Varaždinska	808	3,8	1.158	3,5	122,6
18. Virovitičko-podravska	148	0,7	161	0,5	111,3
19. Vukovarsko-srijemska	317	1,5	716	2,2	121,5
20. Zadarska	615	2,9	1.377	4,2	193,2
21. Zagrebačka	1.488	6,9	1.473	4,5	94,3
UKUPNO RH	21.475	100,0	32.990	100,0	88,4

Izvor: Financijska agencija Zagreb

**UDJEL BROJA PODUZETNIKA KOJI SU POSLOVALI S DOBITI I ONIH KOJI SU POSLOVALI S GUBITKOM
U UKUPNOM BROJU PODUZETNIKA ŽUPANIJE U 2011. GODINI**

Tabela br. 11

ŽUPANIJA	Broj poduzetnika	Poduzetnici s dobiti		Poduzetnici s gubitkom	
		Broj	Udjel u broju poduzetnika u županiji u %	Broj	Udjel u broju poduzetnika u županiji u %
1. Bjelovarsko-bilogorska	1.478	1.015	68,7	463	31,3
2. Brodsko-posavska	1.523	981	64,4	542	35,6
3. Dubrovačko-neretvanska	3.537	1.964	55,5	1.573	44,5
4. Grad Zagreb	32.144	19.535	60,8	12.609	39,2
5. Istarska	9.090	4.226	45,5	4.864	53,5
6. Karlovačka	1.847	1.026	55,5	821	44,5
7. Koprivničko-križevačka	1.381	874	63,3	507	36,7
8. Krapinsko-zagorska	1.621	992	61,2	629	38,8
9. Ličko-senjska	620	384	61,9	236	38,1
10. Međimurska	2.388	1.538	64,4	850	35,6
11. Osječko-baranjska	4.038	2.393	59,3	1.645	40,7
12. Požeško-slavonska	621	343	55,2	278	44,8
13. Primorsko-goranska	8.805	4.798	54,5	4.007	45,5
14. Sisačko-moslavačka	1.697	995	58,6	702	41,4
15. Splitsko-dalmatinska	11.318	6.254	55,3	5.064	44,7
16. Šibensko-knińska	2.011	968	48,1	1.043	51,9
17. Varaždinska	2.791	1.733	62,1	1.058	37,9
18. Virovitičko-podravská	842	545	64,7	297	35,3
19. Vukovarsko-srijemska	1.597	1.062	66,5	535	33,5
20. Zadarska	3.116	1.626	52,2	1.490	47,8
21. Zagrebačka	6.065	3.992	65,8	2.073	34,2
Ukupno RH	98.530	57.244	58,1	41.286	41,9

Izvor: Financijska agencija Zagreb

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI POSLOVANJA PODUZETNIKA PO ŽUPANIJAMA U 2011. GODINI

Tabela br. 12

ŽUPANIJA	Ukupni prihodi po zaposlenom (u 000 kn)	Neto dobit po zaposlenom (u 000 kn)	Ekonomičnost poslovanja (koeficijent)	Rentabilnost prometa (u %)	Rentabilnost ukupne imovine (u %)	Rentabilnost vlastitog kapitala (u%)
1. Bjelovarsko-bilogorska	474	1.155	100,8	0,2	0,2	0,9
2. Brodsko-posavska	493	-3.787	99,8	-0,8	-0,6	-2,8
3. Dubrovačko-neretvanska	454	-19.395	96,7	-4,3	-1,5	-4,1
4. Grad Zagreb	971	17.244	102,8	1,8	0,9	2,3
5. Istarska	652	1.168	101,4	0,2	0,1	0,2
6. Karlovačka	514	28.324	107,4	5,5	4,3	10,2
7. Koprivničko-križevačka	586	5.170	101,5	0,9	0,8	2,2
8. Krapinsko-zagorska	583	-9.337	98,8	-1,6	-1,2	-6,1
9. Ličko-senjska	380	-664	100,5	-0,2	-0,1	-0,1
10. Međimurska	437	7.356	102,4	1,7	1,5	4,0
11. Osječko-baranjska	610	-11.080	98,6	-1,8	-1,2	-5,0
12. Požeško-slavonska	416	-5.145	99,4	-1,2	-0,9	-4,0
13. Primorsko-goranska	590	40.706	108,4	6,9	4,5	18,2
14. Sisačko-moslavačka	530	-43.427	92,8	-8,2	-8,4	-26,6
15. Splitsko-dalmatinska	568	5.147	101,7	0,9	0,5	3,1
16. Šibensko-kninska	548	-18.665	97,2	-3,4	-1,6	-8,3
17. Varaždinska	581	7.988	101,9	1,4	1,2	3,5
18. Virovitičko-podravska	554	6.513	101,7	1,2	0,8	2,4
19. Vukovarsko-srijemska	543	-5.681	99,4	-1,0	-0,7	-1,9
20. Zadarska	528	-24.125	96,4	-4,6	-2,0	-9,3
21. Zagrebačka	790	2.009	101,0	0,3	0,2	0,6
UKUPNO HRVATSKA	734	8.433	102,0	1,1	0,7	1,9

Izvor: Financijska agencija Zagreb

OSTVARENI UKUPNI PRIHOD U 2010. GODINI (prema oblicima vlasništva)
prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 13

	UKUPNI PRIHOD u 000 kuna		STRUKTURA UKUPNOG PRIHODA u %		% - UKUPNI PRIHOD ŽUPANIJE U RH
	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	
UKUPNO	624.806.766	9.481.024	100,0	100,0	1,5
Državno	60.537.816	507.047	9,7	5,3	0,8
Privatno	451.921.858	7.118.237	72,3	75,1	1,6
Zadružno	2.069.207	275.149	0,3	2,9	13,3
Mješovito	110.277.885	1.580.592	17,7	16,7	1,4

Izvor: Financijska agencija Zagreb

OSTVARENI UKUPNI PRIHOD U 2011. GODINI (prema veličini poduzetnika)
prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 14

iznosi u 000 kuna
udjeli u %

Poduzetnici	UKUPNI PRIHOD u 000 kuna		STRUKTURA UKUPNOG PRIHODA u %		% - UKUPNI PRIHOD ŽUPANIJE U RH
	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	
Svi	624.806.766	9.481.024	100,0	100,0	1,5
Mali	210.875.560	4.251.672	33,8	44,8	2,0
Srednji	113.779.151	2.777.511	18,2	29,3	2,4
Veliki	300.152.055	2.451.842	48,0	25,9	0,8

Izvor: Financijska agencija Zagreb

BROJ PODUZETNIKA U 2011. GODINI
(prema veličini poduzetnika)
 prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 15

Poduzetnici	BROJ PODUZETNIKA		STRUKTURA PODUZETNIKA U %		% - PODUZETNIKA ŽUPANIJE U RH
	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	
Svi	98.530	1.597	100,0	100,0	1,6
Mali	96.855	1.550	98,3	97,1	1,6
Srednji	1.316	39	1,3	2,4	3,0
Veliki	359	8	0,4	0,5	2,2

Izvor: Financijska agencija Zagreb

PROSJEČNA MJESEČNA NETO PLAĆA PO ZAPOSLENOM U 2011. GODINI
(prema veličini poduzetnika)
 prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 16

Poduzetnici	Iznosi u kunama		% - udio VSŽ u RH
	<i>REPUBLIKA HRVATSKA</i>	<i>VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA</i>	
Svi	4.729	3.541	74,9
Mali	3.845	3.157	82,1
Srednji	4.939	3.937	79,7
Veliki	5.943	4.092	68,9

Izvor: Financijska agencija Zagreb

PROSJEČNA MJESEČNA NETO PLAĆA PO ZAPOSLENOM U 2011. GODINI
(prema oblicima vlasništva)
 prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 17

Oblici vlasništva	Iznosi u kunama		% - udio VSŽ u RH
	<i>REPUBLIKA HRVATSKA</i>	<i>VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA</i>	
Svi	4.729	3.541	74,9
Državno	6.134	3.649	59,5
Privatno	4.370	3.327	76,1
Zadružno	3.559	3.708	104,2
Mješovito	5.353	4.483	83,7

Izvor: Financijska agencija Zagreb

Poduzetnici su u svim županijama RH tijekom 2011. godine poslovali u vrlo teškim gospodarskim i društvenim uvjetima. Unatoč tome, u odnosu na 2010. godinu došlo je do povećanja broja zaposlenih i to na bazi sati rada te opsega poslovanja mjerenog ukupnim prihodom. Ovi trendovi vrijede i na razini RH i na razini Vukovarsko-srijemske županije.

Gospodarstvo Županije je u 2011. godini ostvarilo ukupan prihod u iznosu od 9,5 mlrd. kuna što je povećanje od 4,6% u odnosu na 2010. godinu. Ukupni rashodi ostvareni u istom razdoblju iznose 9,54 mlrd. kuna, što je povećanje od 6,9%. Dobit razdoblja ostvarena je u iznosu od 301,1 mil. kuna, što je smanjenje od 16,4% u odnosu na dobit realiziranu u 2010. godini. Gubitak ostvaren u 2011. godini iznosi 400,3 mil. kuna, što je povećanje od 52,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Budući da je ostvarena dobit manja od ostvarenog gubitka, realiziran je neto gubitak, tj. negativan konsolidiran financijski rezultat u iznosu od 99,2 mil. kuna. Na razini države u 2011. godini ostvaren je ukupan prihod od 624,8 mlrd. kuna, što je povećanje od 5,8% u odnosu na 2010. godinu. Ukupni rashodi u 2011. godini iznose 612,4 mlrd. kuna što je povećanje od 5,2%. Dobit u RH ostvarena je u iznosu od 32,9 mlrd. kuna tj., 18,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Gubitak u istom razdoblju iznosi 25,7 mlrd. kuna, što predstavlja povećanje od 1,3%. Podaci govore da je na razini države ostvarena dobit u 2011. godini bila veća od ostvarenih gubitaka. To znači da je realiziran pozitivan konsolidirani financijski rezultat u iznosu od 7,2 mlrd. kuna.

U ukupnim rashodima poduzetnika troškovi za osoblje čine znatnu stavku, a uglavnom ih čine plaće i naknade materijalnih prava radnika. Tijekom 2011. godine plaće i naknade materijalnih prava radnika isplaćivale su se prema kolektivnim ugovorima, sporazumima i ugovorima o radu. Ovi izdaci nisu bili pod administrativnim ograničenjima što znači da su se plaće isplaćivale sukladno poslovnoj politici svakog pojedinog poslodavca i prema njihovim financijskim mogućnostima (tabela br. 9).

Prosječna mjesečna obračunata neto plaća po radniku u Županiji u 2011. godini iznosi 3.541 kuna, što je za 0,1% više u odnosu na 2010. godinu, istodobno, prosječna plaća u RH iznosi 4.729 kuna (porast od 0,9%). Prosječna plaća u Županiji i nadalje zaostaje za republičkim prosjekom i to za 25,1% što ukazuje kako standard radnika Vukovarsko-srijemske županije uvelike zaostaje za standardom radnika na razini RH.

Najviša prosječna plaća u Županiji (djelatnosti koje najviše zapošljavaju) odnosi se na djelatnost opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom (5.124 kune), djelatnost opskrbe vodom, uklanjanje otpadnih voda (4.238 kune) te djelatnost poljoprivrede, lova, šumarstva i ribarstva (4.098 kuna). Najniže ostvarene plaće u 2011. godini su u djelatnosti pružanja smještaja, pripremi i usluživanju hrane (2.555 kuna), trgovini na veliko i malo (3.002 kuna) te građevinarstvu (3.276 kuna).

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada u gospodarstvu-obveznika poreza na dobit Županije, u 2011. godini je 17.468, što je povećanje od 3,8% u odnosu na 2010. godinu. U RH zaposleno je 851.386 radnika, a to znači da je došlo do povećanja od 0,9%.

U proteklih 10 godina u RH nešto manje od jedne trećine poduzetnika je poslovalo s gubitkom, a u 2011. godini taj je udjel povećan na 41,9%. Od ukupno 1.597 poduzetnika u Županiji 1.062 ili 66,5% ih je poslovalo s dobitkom, a 535 (33,5%) ih je poslovalo sa gubitkom. Na razini RH, 57.244 poduzetnika (58,1%) je poslovalo s dobitkom, a 41.286 (41,9%) sa gubitkom.

U Županiji 317 poduzetnika (tabela br. 10), odnosno 19,8% investiralo je u dugotrajnu imovinu 716 milijuna kuna. Radi se o povećanju od 21,5%, Županija sudjeluje sa 2,2% u investicijama RH. U dugotrajnu imovinu poduzetnici RH su u 2011. godini uložili 33 milijarde kuna, tj. 11,6% manje nego prethodne godine. Kao i prethodnih godina, najviše su investirali poduzetnici Grada Zagreba koji su u 2011. godini investirali 49,8% ukupnih investicija u RH. Slijede poduzetnici Primorsko-goranske županije sa 6,9% udjela, Osječko-baranjske sa 6,2% te poduzetnici iz Istarske županije sa 5,6% udjela u ukupnim investicijama RH.

Unatoč smanjenju investicija u 10 županija u 2011. godini u RH došlo je do povećanja ukupnog prihoda.

Poslovanje se osim po financijskim rezultatima može ocjenjivati pomoću izvedenih pokazatelja (tabela br. 12). Što se tiče pokazatelja uspješnosti poslovanja poduzetnika u RH ukupan prihod po zaposlenom u RH ostvaren je u iznosu od 734.000 kuna, dok je u Županiji ostvaren u iznosu od 543.000 kuna, što je za 26,0% manje od prosjeka RH te je po ovom pokazatelju Županija u samoj sredini.

Prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenom neto dobiti (dobit manje gubici) po zaposlenom u 2011. godini u 11 županija zabilježena je neto dobit, a u 10 neto gubitak po zaposlenom. među njima je i Vukovarsko-srijemska županija.

Prema pokazatelju ukupne ekonomičnosti poslovanja, prihodi su bili veći od rashoda u 12 županija, a u 9 županija nije se uspješno poslovalo jer su rashodi nadvisili prihode. Najbolju ekonomičnost imali su poduzetnici u Primorsko-goranskoj županiji koji su na 100 kuna rashoda ostvarili 108,4 kuna prihoda, najlošije su poslovali poduzetnici Sisačko-moslavačke županije koji su na 100 kuna rashoda ostvarili svega 92,8 kuna prihoda. U Vukovarsko-srijemskoj županiji je na 100 kuna rashoda ostvareno 99,4 kuna prihoda.

Gospodarstvo RH karakterizira tranzicijski proces u kojem je pretvorba postojećih poduzeća u državnom vlasništvu u privatno vlasništvo s jedne strane i istodobno osnivanje većeg broja poduzetnika u privatnom vlasništvu.

Posljedice navedenih kretanja odražavaju se i u ostvarenim financijskim rezultatima poduzetnika prema vlasničkoj strukturi (tabela br. 13) i to u dominantnoj ulozi privatnog sektora i njegovog jačanja te slabljenju državnog sektora.

Prema oblicima vlasništva glede ostvarenog ukupnog prihoda najviše je ostvareno u privatnom vlasništvu i to 7,1 mlrd. kuna odnosno 75,1%, poduzetnici u državnom vlasništvu ostvarili su 507,0 mil. kuna (5,3%), mješovito vlasništvo je ostvarilo 1,6 mlrd. kuna (16,7%) te zadružno 275,1 mil. kuna (2,9%).

I u RH je uglavnom slična struktura, osim što zadružno vlasništvo na razini RH ostvaruje svega 0,3%, dok je u Županiji to učešće 2,9%. Svi oblici vlasništva Županije sudjeluju u prosjeku do 1,6% ostvarenog ukupnog prihoda na razini RH, dok zadružno ima učešće od 13,3%.

Osnovni uzrok visokog zadružnog učešća možemo zasigurno reći da nije rezultat poslovanja zadruga po ugledu na europsku kooperativu (svakako bi zadrugarstvo trebalo poslovati po europskim kriterijima) nego, prije svega, zadruge posluju po principu trgovačkih društava.

Što se tiče veličine poduzetnika (tabela br. 15) u Županiji je najviše malih poduzetnika i to 1.550 (97,1%), zatim slijede srednji 39 (2,4%) te svega 8 velikih poduzetnika (0,5%). Na razini RH je slična struktura, najviše je malih 96.855 (98,3%), srednjih 1.316 (1,3%) te velikih 359 (0,4%).

Glede ostvarenog ukupnog prihoda (tabela br.14), mali poduzetnici u Županiji su ostvarili 4,3 mlrd. kuna (44,8%), srednji 2,8 mlrd. kuna (29,3%) te veliki 2,5 mlrd. kuna (25,9%). Na razini RH veliki poduzetnici ostvarili su 300,2 mlrd. ukupnog prihoda (48,0%), gotovo polovinu cjelokupnog ukupnog prihoda, mali su ostvarili 210,9 mlrd. kuna (33,8%), a srednji 113,8 mlrd. kuna (18,2%).

Najviše isplaćene prosječne plaće kako u Županiji tako i u RH su bile kod velikih poduzeća. U Županiji je prosječna plaća u velikim poduzećima iznosila 4.092 kuna, što je za 15,6% više od županijskog prosjeka, dok je u RH ta plaća iznosila 5.943 kune što je za 25,7% više od republičkog prosjeka.

3.4. Bruto domaći proizvod

Bruto domaći proizvod po tržišnim cijenama iskazuje vrijednost proizvedenih roba i usluga rezidentnih jedinica tj. zbroj dodanih vrijednosti po djelatnostima uz uključivanje u obračun na razini nacionalnog gospodarstva stavki koje nisu raspoređene po djelatnostima: usluge financijskog posredovanja indirektno mjerenih i poreza na proizvode umanjene za subvencije na proizvodnju.

Ova makroekonomska veličina uistinu najbolje odražava kretanja u gospodarstvu jedne zemlje te najvjerodostojnije pokazuje stupanj razvijenosti neke regije odnosno države u cjelini.

PREGLED BDP-a PO ŽUPANIJAMA OD 2005.-2009. GODINE

Tabela br. 18

-u EUR

Red br.	ŽUPANIJA	BDP/ST 2005.	BDP/ST 2006.	BDP/ST 2007.	BDP/ST 2008.	BDP/ST 2009.	Index(2009) RH=100
1.	Zagrebačka	5.446	5.425	7.360	8.036	7.803	77,2
2.	Krapinsko-zagorska	5.172	5.424	7.144	7.377	6.576	65,0
3.	Sisačko-moslavačka	5.525	6.374	7.200	8.432	8.325	82,3
4.	Karlovačka	5.335	5.986	7.825	8.451	7.634	75,2
5.	Varaždinska	5.928	6.621	8.223	9.404	8.834	87,4
6.	Koprivničko-križevačka	6.452	7.454	9.142	9.730	9.371	92,7
7.	Bjelovarsko-bilogorska	5.149	5.780	6.691	8.255	7.677	75,9
8.	Primorsko-goranska	8.376	9.149	11.177	12.680	12.305	121,7
9.	Ličko-senjska	6.363	6.849	8.039	9.725	8.707	86,1
10.	Virovitičko-podravska	4.803	5.634	6.923	7.485	6.399	63,3
11.	Požeško-slavonska	4.834	4.904	6.505	6.750	6.229	61,6
12.	Brodsko-posavska	3.785	4.167	5.345	6.183	5.606	55,4
13.	Zadarska	5.526	5.680	7.980	9.051	8.388	83,0
14.	Osječko-baranjska	5.313	5.836	7.875	8.871	8.112	80,2
15.	Šibensko-kninska	5.299	5.432	7.799	8.156	7.239	71,6

16.	Vukovarsko-srijemska	4.028	4.627	5.756	6.647	5.974	59,1
17.	Splitsko-dalmatinska	5.395	5.977	8.003	8.422	7.952	78,7
18.	Istarska	9.126	9.768	12.463	13.195	12.810	126,7
19.	Dubrovačko-neretvanska	6.615	7.309	10.042	10.601	9.990	98,8
20.	Međimurska	5.323	6.099	7.581	8.960	8.349	82,6
21.	Grad Zagreb	12.908	14.208	16.766	18.554	17.814	176,2
	REPUBLIKA HRVATSKA	7.038	7.705	9.656	10.682	10.111	100,0

Izvor: Državni zavod za statistiku

Državni zavod za statistiku, mjerodavna je institucija za utvrđivanje domaćeg BDP-a, kao što je vidljivo iz tabelarnog pregleda, dati su pokazatelji za županije zaključni sa ostvarenim BDP-om u 2008. godini.

Evidentan je veliki raskorak u visini ostvarenog BDP, najrazvijeniji grad Zagreb ostvaruje BDP za 76,2% više od državnog prosjeka, Istarska županija za 26,7% više te Primorsko-goranska ostvaruje BDP za 21,7% više od državnog prosjeka. Sve ostale županije znatno zaostaju za republičkim prosjekom, a pogotovo za najrazvijenijim županijama, s tim da Vukovarsko-srijemska županija ostvaruje svega 59,1% republičkog prosjeka, po ovom pokazatelju VSŽ je na pretposljednem mjestu, a na zadnjem mjestu je Brodsko-posavska koja ostvaruje 55,4% republičkog prosjeka.

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD ZA RH, PROSTORNE JEDINICE ZA STATISTIKU 2. RAZINE I ŽUPANIJE U 2009. GODINI

Tablica br. 19

Prostorne jedinice za statistiku 2.razine, županije, RH	BDP po stanovniku (EUR)	BDP po stanovniku (USD)	Index Hrvatska = 100
Republika Hrvatska	10.111	14.054	100,0
Središnja i istočna (Panonska) Hrvatska	7.149	9.937	70,0
Vukovarsko-srijemska županija	5.974	8.303	59,1
Osječko-baranjska županija	8.112	11.276	80,0
Brodsko-posavska županija	5.606	7.792	55,4
Požeško-slavonska županija	6.229	8.657	61,6
Virovitičko-podravska županija	6.399	8.894	63,3
Bjelovarsko-bilogorska županija	7.677	10.671	75,9
Karlovačka županija	7.634	10.610	75,5
Sisačko-moslavačka županija	8.325	11.571	82,3
Sjeverozapadna Hrvatska	12.695	17.646	125,6
Grad Zagreb	17.814	24.761	176,2
Zagrebačka županija	7.803	10.847	77,2
Krapinsko-zagorska županija	6.576	9.140	65,0

Varaždinska županija	8.834	12.280	87,4
Koprivničko-križevačka županija	9.371	13.026	92,7
Međimurska županija	8.349	11.605	82,6
Jadranska Hrvatska	9.764	13.572	96,6
Primorsko-goranska županija	12.305	17.104	121,7
Ličko-senjska županija	8.707	12.103	86,1
Zadarska županija	8.388	11.660	83,0
Šibensko-kninska županija	7.239	10.062	71,6
Splitsko-dalmatinska županija	7.952	11.053	78,7
Istarska županija	12.810	17.806	126,7
Dubrovačko-neretvanska županija	9.990	13.886	98,0

Izvor: Državni zavod za statistiku

Kao što je razvidno iz tabelarnog pregleda glede podjele prostornih jedinica za statistiku 2. razine, u RH postoje 3 statističke regije i to: Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska, Sjeverozapadna Hrvatska te Jadranska Hrvatska. Evidentno je da je Panonska Hrvatska najslabije razvijena budući da zaostaje za prosjekom države za **30,0%**, Sjeverozapadna Hrvatska za **25,6%** ostvaruje veći BDP po stanovniku od prosjeka RH dok Jadranska Hrvatska zaostaje za prosjekom RH za **3,4%**.

Uvažavajući činjenicu da svaka dobro osmišljena razvojna politika posebnu pažnju posvećuje regionalnom razvoju, a s tim u vezi Zakon kao i Strategija o regionalnom razvoju preferiraju ujednačen regionalni razvoj te držimo da će mjere ekonomske politike, a poglavito financijska sredstva EU fondova doprinijeti bržem regionalnom razvoju nerazvijenih područja u cilju bržeg rasta BDP-a.

Predložena nova podjela Hrvatske na dvije statističke regije tek treba pokazati je li zaista u funkciji uravnoteženog razvoja svih dijelova države.

3.5. Evidentirane neizmirene obveze

U kriznim godinama, od 2009. do 2012. godine, povećao se broj blokiranih fizičkih i pravnih osoba. Prema podacima o evidentiranim dospjelim nepodmirenim obvezama koje objedinjava Fina problemi s plaćanjem eskalirali su 1999. godine te je u 2000. godini zabilježeno najviše blokiranih fizičkih i pravnih osoba.

Nakon toga postupno opada broj blokiranih fizičkih i pravnih osoba, nažalost u kriznim godinama se dodatno usložnjava situacija glede izmirivanja obveza te raste broj blokiranih pravnih i fizičkih osoba, kao što je razvidno iz slijedećih tabelarnih pregleda:

BROJ INSOLVENTNIH FIZIČKIH OSOBA, BROJ ZAPOSLENIH U TIM FIZIČKIM OSOBAMA I IZNOS NJIHOVIH NEPODMIRENIH OBVEZA S 30.06.2012.GODINE

Tablica 20

Prostorne jedinice	Broj fizičkih osoba	Index 30.06.2012./ 30.06.2011.	Broj zaposlenih	Index 30.06.2012./ 30.06.2011.	Iznos nepodmirenih obveza (u 000 kn)	Index 30.06.2012./ 30.06.2011.
VSŽ	1.311	75,1	824	89,7	287.151	111,9
RH	35.569	71,4	25.820	88,8	7.650.844	100,0

Izvor:Financijska agencija, Zagreb 2012. godine

BROJ INSOLVENTNIH PRAVNIH OSOBA, BROJ ZAPOSLENIH U TIM PRAVNIM OSOBAMA I IZNOS NJIHOVIH NEPODMIRENIH OBVEZA S 30.06.2012.GODINE

Tablica 21

Prostorne jedinice	Broj pravnih osoba	Index 30.06.2012./ 30.06.2011.	Broj zaposlenih	Index 30.06.2012./ 30.06.2011.	Iznos nepodmirenih obveza (u 000 kn)	Index 30.06.2012./ 30.06.2011.
VSŽ	612	105,5	1.923	250,7	995.714	163,3
RH	38.518	107,5	41.404	93,2	36.301.376	112,4

Izvor:Financijska agencija, Zagreb 2012.

Na dan 30.06. 2012. godine broj blokiranih pravnih osoba u Županiji je 612, odnosno 38,3% od ukupnog broja te je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećan za 5,5%, iznos nepodmirenih obveza je 995,7 mil. kuna što je povećanje od 63,3% te je u njima zaposleno 1.923 radnika, odnosno 150,7% više u odnosu na 30.06.2011. godine.

Prosječan broj zaposlenih u blokiranim pravnim osobama je 3,1 radnika (u prošloj godini je 1,3). Istodobno u RH blokirano je 38.518 pravnih osoba, odnosno 39,1% od ukupnog broja, te je u odnosu na isto razdoblje prošle godine zabilježen porast 7,4%, iznos nepodmirenih obveza je 36,3 mlrd. kuna što je povećanje za 12,4% te je u njima zaposleno 41.404 radnika, što je za 6,9% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječan broj zaposlenih u blokiranim pravnim osobama na razini RH je 1,1 radnika. Što se tiče fizičkih osoba, tablica br. 20, u Županiji je blokirano 1.311, odnosno 46,5% od ukupnog broja, što je za 24,9% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, iznos nepodmirenih obveza je 287,2 mil. kuna ili 11,9% više, a u njima je uposleno 824 radnika, odnosno 10,4% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Prosječan broj zaposlenih u blokiranim fizičkim osobama u Županiji je 0,6 radnika. Na razini RH broj insolventnih fizičkih osoba je 35.569, odnosno 28,6% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, nepodmirene obveze iznose 7,6 mlrd. kuna i gotovo su na istoj razini kao i prethodne godine te je u njima zaposleno 25.820 radnika, odnosno 11,2% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Prosječan broj zaposlenih na razini RH u blokiranim fizičkim osobama je 0,7 radnika.

Iz evidentiranih pokazatelja sasvim je razvidno je da u blokiranim pravnim i fizičkim osoba u većem dijelu nema zaposlenih radnika. U gospodarstvu RH posluje gotovo 30% poduzetnika obveznika poreza na dobit koji nemaju zaposlenih. Suprotno ekonomskoj teoriji po kojoj nove vrijednosti stvaraju rad i kapital, u praksi imamo poduzetnika bez zaposlenih. Većina od njih ne posluje pozitivno, stvaraju gubitke i na njih otpada najveći dio nepodmirenih obveza. Dakle, u gospodarskoj praksi moguće je poslovanje bez zaposlenih, to nije samo specifičnost našeg gospodarstva nego je to praksa i u europskim zemljama.

I u 2011. godini poduzetnici bez zaposlenih nisu uspješno poslovali. Od 31.646 poduzetnika, njih 12.555 ostvarilo je dobit od 1,5 mlrd. kuna, dok je njih 19.091 ostvarilo ukupan gubitak od 4,7 mlrd. kuna, tako da je ostvaren neto gubitak od 3,2 mlrd. kuna. Poduzetnici bez zaposlenih sudjelovali su u 2011. godini u ukupnim rezultatima poduzetnika RH sa slijedećim udjelima: u broju poduzetnika 32,1%, u ukupnom prihodu 1,9%, u dobiti razdoblja 4,5% i u gubitku razdoblja 18,3%.

Poduzetnici bez zaposlenih sudjeluju u ukupnim rezultatima s malim udjelom u ukupnim prihodima, izvozu i uvozu, nešto većim u dobiti, značajno većim u gubicima, a najvećim udjelom preko 50% u nepodmirenim obvezama.

Krajem 2011. godine od ukupno 31.646 pravnih osoba, insolventnih bez zaposlenih bilo je 25.983 (70%) te je prijavilo 19,0 mlrd. kuna nepodmirenih obveza, što je 54,5% od ukupno nepodmirenih obveza pravnih osoba koje su krajem 2011. godine iznosile 34,8 mlrd. kuna.

Zakon o dopunama Stečajnog zakona uveo je mogućnost skraćenog stečajnog postupka za poslovne subjekte koji nemaju zaposlenih te su u blokadi računa u neprekidnom trajanju od 60 i više dana. Dosljednija primjena izmijenjenih propisa o stečaju znatno će smanjiti broj tih poduzetnika, a samim time će i ukupni rezultati poslovanja svih poduzetnika biti bolji

3.6. Vanjskotrgovinska razmjena

Što uspješnije uključivanje u međunarodnu robnu razmjenu, zasnovano na ekonomskim načelima tržišne ekonomije, predstavlja stratešku zadaću svakog gospodarstva. To podrazumijeva izvoz konkurentnih, tržištu prihvatljivih proizvoda i usluga na profitabilnoj osnovi sa stalnim nastojanjima da se u konačnici ostvari pozitivna bilanca u vanjskotrgovinskoj razmjeni.

Gospodarski rast nije moguć ako su proizvođači ograničeni samo na domaće tržište, što se posebno odnosi na zemlje s malim tržištem kao što je Republika Hrvatska. S tim u vezi, gospodarski rast RH i izgledi za otvaranje radnih mjesta vezani su za proizvodnju roba i usluga, a time i više nego ikada prije, za izvoz odnosno globalnu ekonomiju.

Izvori podataka za statistiku robne razmjene s inozemstvom jesu jedinstvene carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Državni zavod za statistiku preuzima od Carinske uprave RH kontrolirane jedinstvene carinske deklaracije i dalje ih statistički obrađuje i objedinjuje poštujući osnovne metodološke preporuke Statističkog ureda UN-a. U podatku o robnoj razmjeni s inozemstvom uključeni su izvoz i uvoz prema osnovi unutarnje i vanjske proizvodnje i to na bruto osnovi.

Statistika robne razmjene s inozemstvom obuhvaća svu robu koja se izvozi iz zemlje, odnosno uvozi u zemlju. Iskazuju se stvarno postignute vrijednosti u vrijeme kad su poslovi zaključeni (fakturna vrijednost), koje se preuzimaju na osnovi isporuke na hrvatskoj granici. Izvozne vrijednosti obračunavaju se prema paritetu fob (franco brod), a uvozne prema paritetu cif (cijena sa osiguranjem i vozarinom).

Iznosi u stranim valutama preračunavaju se u kune i eure primjenom tekućih dnevnih tečajnih lista koje vrijede na dan carinjenja robe i određuje ih Hrvatska narodna banka te se primjenjuje srednji valutni tečaj. Podaci po županijama, gradovima i općinama dobiveni su na osnovi razvrstavanja poduzeća koja su realizirala izvoz i uvoz u onu županiju, grad, općinu u kojoj su registrirana prema Registru subjekata i objavljenje su prema teritorijalnom ustroju prema zakonu o područjima županija, gradova i općina u RH.

OSTVARENI IZVOZ

Tablica br. 22

u tis.EUR-a

R. br	Područje	Godine				Index		
		2008.	2009.	2010.	2011.	09/08	10/09	11/10
1.	Republika Hrvatska	9.585.155	7.529.396	8.905.242	8.815.811	78,6	118,3	99,0
2.	Vukovarsko-srijemska županija	137.017	110.744	206.552	139.559	80,8	186,5	67,6
3.	Učešće VSŽ u RH (2:1) %	1,43	1,47	2,32	1,58	-	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku

Napomena: Državni zavod za statistiku podatke o robnoj razmjeni za jedinice lokalne i regionalne samouprave objavljuje u eurima i kunama tako da su navedeni podaci radi mogućnosti usporedbe s prethodnim razdobljima rezultat konverzije KN u USD i postoji mogućnost minimalnih odstupanja

Prema izvoru Državnog zavoda za statistiku evidentno je da je izvoz RH u 2011. godini iznosio 8,8 mlrd. EUR-a što je za 1,0% manje u odnosu na prethodnu godinu, istodobno u Županiji je izvezeno roba u vrijednosti od 139,6 mil. EUR-a što je 33,4% manje u odnosu na 2010. godinu.

Ovo smanjenje je rezultat, prije svega, izuzetno visokog izvoza novoregistrirane tvrtke u Vukovaru koja je u 2010. godini ostvarila izvoz kao gotovo svi izvoznici u VSŽ zajedno, a poznato je da je svoju gospodarsku aktivnost obavljala van granica Županije. Upravo zahvaljujući toj činjenici Vukovarsko-srijemska županija je u 2010. godini imala najveću stopu rasta izvoza i to više od 80%.

OSTVARENI IZVOZ PO GRADOVIMA I OPĆINAMA

Tablica br. 23

u tis.EUR-a

Red. br.	Županija/gradovi i općine	Godine				Indeksi		
		2008.	2009.	2010.	2011.	09/08	10/09	11/10
A.	Vukovarsko-srijemska županija	137.017	110.744	206.552	139.559	80,8	186,5	67,6
B.	Gradovi	129.430	104.976	197.192	127.388	81,1	187,8	64,6
1.	Ilok	1.571	1.105	1.641	1.438	70,3	148,5	87,6
2.	Vinkovci	38.028	22.906	24.566	21.231	60,2	107,2	86,4
3.	Vukovar	15.554	11.010	104.060	22.546	70,8	945,1	21,7
4.	Županja	74.277	69.802	66.719	82.006	94,0	95,6	122,9
5.	Otok	-	153	206	167	-	134,3	81,2
C.	Općine	7.587	5.768	9.360	12.171	76,0	162,3	130,0
1.	Andrijaševci	17	6	14	47	35,3	233,3	335,7
2.	Babina Greda	-	-	36	29	-	-	81,4
3.	Bogdanovci	5	-	-	-	-	-	-
4.	Borovo	8	-	4	798	-	-	-
5.	Bošnjaci	376	-	-	-	-	-	-
6.	Cerna	1.526	1.400	2.218	3.110	91,7	158,4	140,2
7.	Drenovci	10	17	-	2	170,0	-	-
8.	Gradište	10	14	15	9	140,0	107,1	60,0
9.	Gunja	3.763	2.231	3.930	3.519	59,3	176,2	89,5
10.	Ivankovo	270	59	157	143	21,9	266,1	91,1
11.	Jarmina	-	-	-	-	-	-	-
12.	Markušica	-	-	6	-	-	-	-
13.	Lovas	-	106	-	-	-	-	-
14.	Negoslavci	-	-	-	-	-	-	-
15.	Nijemci	136	60	113	1	44,1	188,3	0,9
16.	Nuštar	88	29	75	181	33,0	258,6	241,3
17.	Privlaka	16	2	3	13	12,5	150,0	433,3
18.	Stari Jankovci	143	900	1.339	483	629,4	148,8	36,1
19.	Štitar	-	-	9	1.670	-	-	-

20.	Stari Mikanovci	659	356	482	1.321	54,0	135,4	274,1
21.	Tompojevci	-	-	-	49	-	-	-
22.	Tordinci	-	-	-	14	-	-	-
23.	Tovarnik	88	206	519	566	234,1	251,9	109,1
24.	Trpinja	23	126	55	-	547,8	43,7	-
25.	Vođinci	6	-	-	-	-	-	-
26.	Vrbanja	443	256	385	216	57,8	150,4	56,1

1) *Index je veći od 999*

0 Podatak je manji od 0,5 upotrijebljene mjerne jedinice

Izvor: Državni zavod za statistiku

Gradovi u Županiji su izvezli roba u vrijednosti 127,4 mil. EUR-a što predstavlja 91,4% ukupnog izvoza Županije, dok su općine izvezle svega 12,2 mil. EUR-a što je 9,6% ukupnog izvoza u Županiji. Od gradova, u posljednjih nekoliko godina, glede izvoza dominira grad Županja koja je u 2011. godini izvezla 82,0 mil. EUR-a što predstavlja 58,7% izvoza ukupnog izvoza Županije, od općina glede izvoza prednjače Gunja sa 3,5 mil. EUR-a te općina Cerna sa 3,1 mil. EUR-a.

OSTVARENI UVOZ

Tablica br. 24

u tis. EUR-a

R. br	Područje	Godine				Index		
		2008.	2009.	2010.	2011.	09/08	10/09	11/10
1.	Republika Hrvatska	20.817.162	15.220.090	15.137.011	14.630.145	73,1	99,5	96,7
2.	Vukovarsko-srijemska županija	197.546	193.638	142.754	147.379	98,0	73,7	103,2
3.	Učešće VSŽ u RH (2:1) u %	0,95	1,27	0,94	1,01	-	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku

U 2011.godini u Vukovarsko – srijemskoj županiji ostvaren je uvoz u iznosu od 147,4 mil. EUR-a što je za 3,2% više u odnosu na prethodnu godinu te je udio uvoza Županije u uvozu RH 1,0%, istodobno u RH uvezeno je roba u iznosu od 14,6 mlrd. EUR-a što je za 3,3% manje u odnosu na 2010. godinu.

OSTVARENI UVOZ PO GRADOVIMA I OPĆINAMA

Tablica br. 25

u tis.EUR-a

Red. br.	Županija/gradovi i općine	Godine				Indeksi		
		2008.	2009.	2010.	2011.	09/08	10/09	11/10
A.	Vukovarsko-srijemska žup.	197.546	193.638	142.754	147.379	98,0	73,7	103,2
B.	GRADOVI	184.264	184.855	133.763	135.119	100,3	72,4	101,0
1.	Ilok	4.392	4.888	6.893	5.939	111,3	141,0	86,2
2.	Vinkovci	62.147	34.899	32.199	33.075	56,2	92,3	102,7
3.	Vukovar	76.083	120.801	66.855	64.195	158,8	55,3	96,0
4.	Županja	41.631	24.254	27.238	31.833	58,3	112,3	116,9
5.	Otok	11	13	578	77	118,2	4446,2	13,3
C.	OPĆINE	13.282	8.783	8.991	12.260	66,1	102,4	136,4
1.	Andrijaševci	248	62	20	45	25,0	32,3	225,0
2.	Babina Greda	34	14	16	201	41,2	114,3	-
3.	Bogdanovci	564	4	2	-	0,7	50,0	-
4.	Borovo	11	41	71	967	372,7	173,2	-
5.	Bošnjaci	145	71	137	193	49,0	193,0	141,0
6.	Cerna	883	481	738	802	54,5	153,4	108,7
7.	Drenovci	269	254	196	138	94,4	77,2	70,4
8.	Gradište	315	202	211	177	64,1	104,5	83,9
9.	Gunja	4.688	2.487	3.657	3.857	53,1	147,0	105,5
10.	Ivankovo	249	90	69	169	36,1	76,7	244,9
11.	Jarmina	-	-	-	93	-	-	-
12.	Lovas	-	18	-	-	-	-	-
13.	Markušica	3	-	1	-	-	-	-
14.	Negoslavci	-	110	1	-	-	0,9	-
15.	Nijemci	733	33	45	22	4,5	136,4	48,9
16.	Nuštar	459	762	688	637	166,0	90,3	92,6
17.	Privlaka	105	20	21	3	19,0	105,0	14,3
18.	Stari Jankovci	97	59	47	100	60,8	79,7	212,8
19.	Šitar	-	-	6	582	-	-	-
20.	Stari Mikanovci	883	337	574	1.161	38,2	170,3	202,3
21.	Tompojevci	2	-	1	7	-	-	700,0
22.	Tordinci	63	182	39	753	288,9	21,4	-
23.	Tovarnik	17	45	12	47	264,7	26,7	391,7
24.	Trpinja	2.569	3.058	2.041	1.955	119,0	66,7	95,8
25.	Vođinci	-	-	-	-	-	-	-
26.	Vrbanja	945	453	398	351	47,9	87,9	88,2

Izvor: Državni zavod za statistiku

BILANCA VANJSKOTRGOVINSKE RAZMJENE

Tablica br. 26

u mil. EUR-a

R. br	Elementi	Republika Hrvatska				Vukovarsko-srijemska županija			
		2008.	2009.	2010.	2011.	2008.	2009.	2010.	2011.
1.	Izvoz	9.585	7.529	8.905	8.816	137	111	207	140
2.	Uvoz	20.817	15.220	15.137	14.630	198	194	143	147
3.	Bilanca	-11.232	-7.691	-6.232	-5.814	-61	-83	64	-7
4.	Pokrivenost uvoza izvozom	46,0	49,5	58,8	60,3	69,2	57,2	144,8	95,2

Izvor: Državni zavod za statistiku

Uspješnost uključivanja svakog gospodarstvenika, pa tako i onih Županije, u robnu razmjenu s inozemstvom mjeri se, pored ostvarene vrijednosti i profitabilnosti izvoza još i bilancom vanjskotrgovinske razmjene.

Razmatrajući bilancu vanjskotrgovinske razmjene, tj. uspješnost uključivanja VSŽ u ukupnu robnu razmjenu RH bilježimo povoljniji trend robne razmjene u Županiji u odnosu na RH (tabela br. 26). Naime, do 2008. godine Županija je u odnosu na RH imala znatno uspješniju vanjskotrgovinsku bilancu, nažalost u 2008. godini a poglavito u 2009. godini, prije svega, zbog manjeg izvoza velikih izvoznika u Županiji (drvoprerađivači, industrija građevinskog materijala, prehrambena industrija) u Županiji vidljivo je povećanje deficita vanjskotrgovinske bilance te je smanjena pokrivenost uvoza izvozom. U 2010. godini Vukovarsko-srijemska županija bilježi suficit u robnoj razmjeni od 64,0 mil. EUR-a, odnosno pokrivenost uvoza izvozom od 144,8%, prije svega, zahvaljujući novoregistriranoj tvrtki u Vukovaru koja je izvezla roba gotovo kao svi u Županiji. U 2011. godini ostvaren je deficit u visini od 7,0 mil. EUR-a te pokrivenost uvoza izvozom iznosi 95,2%, što je znatno povoljnije od RH.

U RH do 2009. godine pokrivenost uvoza izvozom je ispod 50%, a u 2010. godini pokrivenost prelazi 50% i iznosi 58,8%, dok u u 2011. ta pokrivenost je 60,3%.

Što se tiče vanjskotrgovinske razmjene na razini RH svakako treba jačati administrativnu sposobnost institucija sustava kako bi se taj nepovoljan odnos promijenio u korist izvoza, prije svega, onih roba koje kvalitetom odskaču od uvezenih te na taj način ćemo jačati domaću proizvodnju, a i sačuvati radna mjesta.

U prvih 6 mjeseci 2012. godine u RH izvezeno je roba za 4,5 mlrd. EUR-a što je smanjenje za 4,2% u odnosu na isto razdoblje protekle godine, istodobno uvezeno je roba u vrijednosti 8,1 mlrd. EUR-a što je gotovo na istoj razini kao i u prethodnom razdoblju.

U istom razdoblju u Županiji je izvezeno roba u vrijednosti od 81,9 mil. EUR-a što je smanjenje od 11,1% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, istodobno uvezeno je roba u vrijednosti od 104,8 mil. EUR-a što je povećanje od 13,4% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

3.7. Zaposlenost i nezaposlenost

Podaci o zaposlenosti sa stanjem 31.03. rezultat su obrade istraživanja koje provodi Državni zavod za statistiku, a provodi se jednom godišnjem sa stanjem 31.03. te se računa na temelju podataka istraživanja (obrazac RAD-1) i to za zaposlene u pravnim osobama. Podaci o zaposlenima u obrtima i djelatnostima u slobodnim profesijama prate se mjesečno i obrađuju na osnovu matične evidencije o aktivnim osiguranicima mirovinskog osiguranja.

Zaposleni su sve osobe koje su zasnovale radni odnos s poslodavcem na određeno ili neodređeno vrijeme, neovisno o duljini radnog vremena i vlasništvu poslovnog subjekta.

Podaci o broju zaposlenih u pravnim osobama koje imaju manje od 10 zaposlenih, a za koje Državni zavod za statistiku nije dobio izvještaj, baziraju se na procjenama broja zaposlenih.

**STRUKTURA I BROJ ZAPOSLENIH NA PODRUČJU
VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE**

Tabela br. 27

	D J E L A T N O S T	Broj zaposlenih			Index 2011/2010
		31.03.2009.	31.03.2010.	31.03.2011.	
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3.359	3.286	3.099	94,3
B	Rudarstvo i vađenje	71	74	50	67,6
C	Prerađivačka industrija	5.403	5.347	4.847	90,6
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	967	425	420	98,8
E	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	-	661	943	142,7
F	Građevinarstvo	3.005	3.421	2.278	66,6
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila	4.689	4.349	3.686	84,8
H	Prijevoz i skladištenje	1.910	1.762	1.600	90,8
I	Djelatnost pružanja smještaja i pripreme obroka	283	407	331	81,3
J	Informacije i komunikacije	-	261	241	92,3
K	Financijske djelatnosti i djelatna osiguranja	443	429	405	94,4
L	Poslovanje nekretninama	749	57	51	89,5
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	-	620	591	95,3
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-	222	279	125,7
O	Javna uprava i obrana, obv.soc.osig.	4.644	4.467	4.570	102,3
P	Obrazovanje	3.729	3.864	3.988	103,2
Q	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2.581	2.405	2.672	111,1
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	-	286	270	94,4
S	Ostale uslužne djelatnosti	977	147	177	120,4
	UKUPNO (PRAVNI SUBJEKTI)	32.810	32.490	30.498	93,9
	SEKTOR OBRTA (UKUPNO)	9.831	9.407	7.873	83,7
	S V E U K U P N O (administrativni izvori)	42.641	41.897	38.371	91,6

- **Nova Odluka o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti –NKD 2007.** (NN br. 58/07.) stupila je na snagu 01. siječnja 2008.

Izvor: Državni zavod za statistiku

Iz tabele br. 27 razvidno je da je, sveukupno gledano 31.03. 2011. godine, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine po ovom administrativnom izvoru došlo do smanjenja zaposlenosti od 8,4%. U pravnim subjektima zaposlenih je 6,1% manje u odnosu na prethodnu godinu, dok je u obrtu zaposlenih manje za 16,3%.

Premda se kao službeni i relevantni pokazatelji za praćenje određenih kretanja koriste isključivo statistički podaci, zbog sveobuhvatnijeg sagledavanja broja zaposlenih, u nastavku se daje i pregled broja osiguranih osoba koje imaju svojstvo aktivnog osiguranika prema evidenciji HZZO – Područni ured Vinkovci (tabela br. 28).

Ovaj administrativni izvor realno je najbliži ukupnom broju zaposlenih te je po istom sa 30.06.2012. godine došlo do smanjenja osiguranih osoba za 3,05% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

BROJ OSIGURANIH OSOBA – EVIDENCIJA HZZO

Tabela br. 28

	DJELATNOST	Stanje na dan 30.06.2010.	Stanje na dan 30.06.2011.	Stanje na dan 30.06.2012	Index 2012/2011
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3.348	3.756	3.497	93,10
2.	Rudarstvo	1	2	2	100,00
3.	Prerađivačka industrija	5.512	5.690	5.600	98,42
4.	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	1.108	1.089	533	48,94
5.	Građevinarstvo	3.127	3.014	2.744	91,04
6.	Trgovina	6.022	6.147	5.932	96,50
7.	Ugostiteljstvo, smještaj	780	1.193	1.014	85,00
8.	Promet, skladište i veze	2.328	2.299	2.280	99,17
9.	Financijsko posredovanje	763	753	754	100,13
10.	Poslovanje nekretninama, stručne, znanstvene, tehničke i administrativne djelatnosti, informacije, komunikacije	2.396	2.402	2.375	98,88
11.	Javna uprava i obrana	5.831	5.939	6.136	103,32
12.	Obrazovanje	3.726	3.756	3.826	101,86
13.	Zdravstvena i soc. zaštita	2.580	2.768	2.717	98,16
14.	Ostale društ. socijalne i os.	1.195	1.188	1.324	111,45
15.	Članak 6. točka 6. (x1)	4.049	4.213	4.118	97,75
16.	Uposleni kod osobe iz točke 6.	6.390	6.117	5.479	89,57
17.	Ostalo	160	300	749	249,67
	UKUPNO	49.316	50.626	49.080	96,95

Izvor: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje – Područni ured Vinkovci

x1 – osobe koje na području RH obavljaju gospodarsku djelatnost i osobe koje samostalno u obliku zanimanja obavljaju profesionalnu djelatnost

Nezaposlenim osobama smatraju se osobe koje zadovoljavaju kriterije iz odredaba Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (čl. 7 i čl. 11.) tj. osobe sposobne ili djelomično sposobne za rad, u dobi od 15 do 65 godina koja nije u radnom odnosu te ako:

- ne ostvaruje mjesečni primitak odnosno dohodak od samostalne djelatnosti koja se povremeno obavlja prema propisima o porezu na dohodak, a koji je veći od najvišeg iznosa novčane naknade utvrđene člankom 35. ovog Zakona
- nema registrirano trgovačko društvo, drugu pravnu osobu odnosno nema većinski dio u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
- nema registriran obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede ili šumarstva
- nije osigurana kao poljoprivrednik po propisima o mirovinskom osiguranju
- nije korisnik mirovine, osim korisnika koji ostvaruje pravo na invalidsku mirovinu na temelju profesionalne nesposobnosti za rad
- nije redoviti učenik ili student
- aktivno traži posao i raspoloživ je za rad

NEZAPOSLENE OSOBE PO KVALIFIKACIJAMA

Tabela br. 29

GODINA	NKV	PKV	KV I VKV	SSS	VŠS	VSS	Ukupno
2000.	2.618	6.332	8.288	4.706	387	337	22.668
2001.	2.536	6.560	8.615	4.918	410	325	23.364
2002.	2.163	6.634	8.219	4.856	390	281	22.543
2003.	1.870	6.559	7.619	4.324	325	200	20.897

GODINA	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	Srednja škola za zanimanje do 3. godine i škola za KV i VKV	Srednja škola za zanimanja u trajanju od 4 i više godina	Gimnazija	Viša škola I. stupanj fakulteta i viši stručni studij	Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	Ukupno
2004.	890	5.321	9.065	3.782	501	326	277	20.162
2005.	825	5.207	8.352	3.819	477	304	276	19.260
2006.	810	5.021	7.605	3.783	490	304	267	18.280
2007.	809	5.227	6.613	3.691	461	341	269	17.411
2008.	729	4.875	6.206	3.700	435	367	276	16.588
2009.	709	5.305	6.748	4.132	479	453	363	18.189
2010.	714	5.373	7.314	4.540	507	567	475	19.490
2011.	648	5.077	7.279	4.382	460	588	491	18.925
31.07.2012.	618	4.889	6.947	4.531	462	596	602	18.645

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Vinkovci i Vukovar

Na kraju 2011.godine na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje evidentirano je 18.925 nezaposlenih osoba u Vukovarsko – srijemskoj županiji što je za 2,9% manje u odnosu na 2010.godinu, dok se s 31.07.2012.godine bilježi 18.645 nezaposlenih osoba što predstavlja povećanje nezaposlenosti za 6,9% u odnosu na isto razdoblje protekle godine. Istodobno, u RH je krajem 2011. godine zabilježeno 315.438 nezaposlenih osoba što je za 1,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Isto tako, krajem srpnja 2012. godine u RH je evidentirano 298.690 nezaposlenih osoba što je za 3,9% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

NEZAPOSLENOST U VUKOVARSKO – SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI U 2012.GODINI I USPOREDBA S ISTIM PERIODOM U 2011.GODINI

Tablica br. 30

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2012/2011 za isti period
1.	31.12.2011.	18.925	-	-
2.	Siječanj 2012.	20.104	Index 2/1 106,2	99,0
3.	Veljača 2012.	20.786	Index 3/2 103,4	101,7
4.	Ožujak 2012.	20.491	Index 4/3 98,6	101,8
5.	Travanj 2012.	19.603	Index 5/4 95,7	104,7
6.	Svibanj 2012.	18.734	Index 6/5 95,6	104,0
7.	Lipanj 2012.	18.062	Index 7/6 96,4	104,0
8.	Srpanj 2012.	18.645	Index 8/7 103,2	106,9

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Napomena: u tabelernom pregledu je prikazano stanje nezaposlenosti za prvih 7 mjeseci 2012.godine kao i indexi kretanja broja nezaposlenih po mjesecima u 2012.godini te indexi usporedbe istih razdoblja u 2012. i 2011.godini

Nezaposlenost se u Vukovarsko – srijemskoj županiji u 2012. godini od mjeseca ožujka do srpnja kontinuirano smanjuje ali u odnosu na isto razdoblje prethodne godine se konstantno povećava i to u prosjeku za oko 4%.

NEZAPOSLENOST U PODRUČNOJ SLUŽBI VINKOVCI

Tablica br. 31

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2012/2011 za isti period
1.	31.12.2011.	13.714	-	-
2.	Siječanj 2012.	14.420	Index 2/1 105,1	100,1
3.	Veljača 2012.	14.958	Index 3/2 103,7	102,8
4.	Ožujak 2012.	14.772	Index 4/3 98,7	104,2
5.	Travanj 2012.	14.130	Index 5/4 95,6	105,2
6.	Svibanj 2012.	13.493	Index 6/5 95,5	104,4
7.	Lipanj 2012	12.964	Index 7/6 96,1	104,2
8.	Srpanj 2012.	13.493	Index 8/7 104,1	106,5

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

NEZAPOSLENOST U PODRUČNOJ SLUŽBI VUKOVAR

Tablica br. 32

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2012/2011 za isti period
1.	31.12.2011.	5.211	-	-
2.	Siječanj 2012.	5.684	Index 2/1 109,1	96,1
3.	Veljača 2012.	5.828	Index 3/2 102,5	99,1
4.	Ožujak 2012.	5.719	Index 4/3 98,1	101,2
5.	Travanj 2012.	5.473	Index 5/4 95,7	103,5
6.	Svibanj 2012.	5.241	Index 6/5 95,8	102,9
7.	Lipanj 2012.	5.098	Index 7/6 97,3	103,5
8.	Srpanj 2012.	5.152	Index 8/7 101,1	108,0

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

U tabeli br. 31. je vidljivo kako se broj nezaposlenih u Područnoj službi Vinkovci u usporedbi s istim razdobljem protekle godine povećava i to u prosjeku za oko 4%.

Tako je krajem srpnja tekuće godine u PS Vinkovci evidentirano 13.493 nezaposlene osobe, što je za 6,5% više nego u srpnju mjesecu 2011. godine.

U Područnoj službi Vukovar (Tabela br. 32) zabilježeno je smanjenje nezaposlenosti od mjeseca ožujka do srpnja 2012 .godini ali ne ohrabruje i činjenica da je u odnosu na isti period u 2011.godine došlo do povećanja nezaposlenosti u prosjeku za oko 3,8 %.

Krajem srpnja 2012.godine u PS Vukovar zabilježeno je 5.152 nezaposlene osobe, što je za 8,0% više u odnosu na isto razdoblje u 2011. godini.

NEZAPOSLENOST U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2012. GODINI I USPOREDBA S ISTIM PERIODOM U 2011. GODINI

Tablica br. 33

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2012/2011 za isti period
1.	31.12.2011.	315.438	-	-
2.	Siječanj 2012.	334.351	Index 2/1 106,0	100,0
3.	Veljača 2012.	342.951	Index 3/2 102,6	101,9
4.	Ožujak 2012.	339.882	Index 4/3 99,1	103,0
5.	Travanj 2012.	323.722	Index 5/4 95,2	104,8
6.	Svibanj 2012.	306.056	Index 6/5 94,5	102,5
7.	Lipanj 2012.	294.877	Index 7/6 96,3	102,6
8.	Srpanj 2012.	298.690	Index 8/7 101,3	103,9

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Što se tiče stanja nezaposlenosti u RH za prvih 7 mjeseci 2012. godine, možemo konstatirati da je nezaposlenost, kao i u VSŽ, konstantno opadala od mjeseca ožujka pa sve do srpnja mjeseca kada se bilježi porast nezaposlenosti.

Isto tako u RH su evidentni negativni trendovi nezaposlenosti u odnosu na ista razdoblja 2011. godine.

Na razini RH nezaposlenost u mjesecu srpnju 2012. godine je porasla za 3,9% u odnosu na isti period protekle godine, dok je u VSŽ u istom promatranom razdoblju nezaposlenost povećana za 6,9%.

4. OBRTNIŠTVO

Zakon o obrtu (NN br. 77/93, 90/96, 102/98, 64/01, 49/03, 68/07, 79/07) propisuje da je obrt samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti u skladu s člankom 3. ovog Zakona od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

Za obavljanje slobodnih, vezanih i povlaštenih obrta obrtnik mora imati obrtnicu, a za obavljanje povlaštenih obrta mora imati i povlasticu. Sukladno Zakonu o obrtu (NN br. 49/03. – članak 10. i 12.) obrtnicu izdaje nadležni županijski ured na čijem području će biti sjedište obrta, a povlasticu nadležno ministarstvo ovisno o vrsti obrta.

Za konstatirati je da se broj obrtnika u Županiji, ako ga promatramo unazad nekoliko godina, uglavnom kreće oko 3.000 registriranih obrta.

Iz tabele je razvidno da je krajem 2011. godine u Vukovarsko-srijemskoj županiji registrirano 3.063 obrta što je za 1,7% više u odnosu na isto razdoblje protekle godine dok Županija zaključno sa 30.06.2012 godine broji 2.819 obrta što je za 8,7% manje u odnosu na isto razdoblje protekle godine. Pad broja obrtnika nije posebno iznenađujući budući da je u cijeloj Hrvatskoj zabilježen isti trend, što je posljedica ekonomske krize i otežanih uvjeta gospodarenja, ne samo u RH nego i šire. Iskazani pad broja registriranih obrtnika ne može se promatrati kao podatak koji je trajan budući da se broj obrtničkih radnji svakodnevno povećava ili smanjuje, ovisno o njihovim aktivnostima.

U tabeli broj 34 prikazano je kretanje broja obrtnika po registriranim tijelima (Vukovar, Vinkovci, Županja, Ilok, Otok) kao i po pojedinim općinama odnosno naseljima od 2009. – 2012. godine. Najviše obrtnika prema podacima od 30.06.2012. godine bilježi Ispostava Vinkovci i to 1.134 ili 40,2%, Vukovar broji 723 odnosno 25,6%, Županja 670 ili 23,8%, Otok 160 ili 5,7% te Ilok 132 obrta ili 4,7%.

KRETANJE BROJA OBRTNIKA

Tabela br. 34

GRAD - OPĆINA - NASELJE	31.12.2009.	31.12.2010.	31.12.2011.	30.06.2012.
Vukovar	580	575	573	524
1. Vukovar	569	564	561	513
2. Sotin	6	6	7	7
3. Lipovača	5	5	5	4
Bogdanovci	22	22	21	19
1. Bogdanovci	8	8	9	7
2. Petrovci	10	10	8	9
3. Svinjarevci	4	4	4	3
Borovo	48	48	54	50
Lovas	12	12	13	10

1. Lovas	9	9	10	4
2. Opatovac	3	3	3	6
Negoslavci	10	10	12	8
Tompojevci	22	22	24	21
1. Berak	4	4	5	4
2. Bokšić	3	3	3	3
3. Čakovci	5	5	5	4
4. Grabovo	-	-	-	-
5. Mikluševci	5	5	5	4
6. Tompojevci	5	5	6	6
Tovarnik	37	37	37	34
1. Ilača	14	14	13	14
2. Tovarnik	23	23	24	20
Trpinja	59	59	57	57
1. Bobota	14	14	12	11
2. Bršadin	16	16	14	15
3. Čelije	1	1	-	-
4. Ludvinci	-	-	-	-
5. Pačetin	6	6	7	7
6. Trpinja	20	20	21	21
7. Vera	2	2	3	3
UKUPNO SJEDIŠTE VUKOVAR	790	785	791	723
ISPOSTAVA VINKOVCI				
Vinkovci	780	778	783	710
Andrijaševci	58	60	62	57
1. Andrijaševci	28	29	30	28
2. Rokovci	30	31	32	29
Ivankovo	123	115	113	110
1. Ivankovo	103	95	93	90
2. Prkovci	5	5	5	5
3. Retkovci	15	15	15	15
Jarmina	23	20	18	18
Markušica	20	19	18	20
1. Gaboš	7	6	6	5
2. Karadžičevo	2	2	3	3
3. Markušica	7	7	6	8
4. Ostrovo	4	4	3	4
5. Podrinje	-	-	-	-
Nuštar	73	73	75	68
1. Cerić	20	20	21	18
2. Marinci	3	3	4	4
3. Nuštar	50	50	50	46
Stari Jankovci	55	55	57	55
1. Novi Jankovci	12	12	11	11
2. Orolik	5	5	5	3
3. Slakovci	12	12	13	14
4. Srijemske Laze	1	1	1	2
5. Stari Jankovci	25	25	27	25
Stari Mikanovci	54	51	48	46
1. Novi Mikanovci	8	7	7	5
2. Stari Mikanovci	46	44	41	41
Tordinci	24	24	24	22

1. Antin	8	8	7	8
2. Korog	8	8	9	8
3. Mlaka Antinska	1	1	1	-
4. Tordinci	7	7	7	6
Vođinci	30	30	29	28
UKUPNO ISPOSTAVA VINKOVCI	1.240	1.225	1.227	1.134
ISPOSTAVA ŽUPANJA				
Županja	301	268	267	263
Štitar	23	22	23	21
Babina Greda	54	54	73	56
Bošnjaci	36	36	43	37
Cerna	75	75	81	74
1. Cerna	65	65	70	63
2. Šiškovci	10	10	11	11
Drenovci	57	57	77	67
1. Drenovci	34	34	52	46
2. Posavski Podgajci	9	9	8	8
3. Rajevo Selo	7	7	6	4
4. Račinovci	4	4	10	8
5. Đurići	3	3	1	1
Gradište	44	44	38	36
Gunja	67	67	57	51
Vrbanja	77	74	73	65
1. Soljani	18	18	18	19
2. Strošinci	10	7	6	7
3. Vrbanja	49	49	49	39
UKUPNO ISPOSTAVA ŽUPANJA	711	697	732	670
ISPOSTAVA ILOK				
1. Ilok	106	105	106	94
2. Bapska	18	18	18	20
3. Mohovo	4	4	6	6
4. Šarengrad	11	11	13	12
UKUPNO ISPOSTAVA ILOK	139	138	143	132
ISPOSTAVA OTOK				
Otok	73	74	75	72
1. Komletinci	12	12	13	13
2. Otok	61	62	62	59
Privlaka	36	36	36	33
Nijemci	58	58	59	55
1. Apševci	1	1	1	1
2. Banovci	1	1	1	1
3. Donje Novo Selo	4	4	5	5
4. Đeletovci	9	9	9	7
5. Lipovac	10	10	9	9
6. Nijemci	26	26	26	25
7. Podgrađe	5	5	6	5
8. Vinkovački Banovci	2	2	2	2
UKUPNO ŽUPANIJA	3.047	3.013	3.063	2.819

Izvor: Ured državne uprave, Služba za gospodarstvo i imovinsko pravne poslove Vukovar

Tabela br. 35 prikazuje obrtnike razvrstane po djelatnostima. Po prvi puta trgovina nije najzastupljenija djelatnost, nego su to uslužne djelatnosti sa učešćem od 24,2%. Zatim slijede djelatnost trgovine sa 23,0%, proizvodne djelatnosti sa 18,7%, ugostiteljstvo sa 14,9%, graditeljstvo sa 12,5% te prijevoz sa 6,7%. U odnosu na prethodne godine, između ostalog zahvaljujući i županijskim mjerama, opada broj obrta u trgovini, broj obrta iz proizvodnih djelatnosti je na razini iz prethodnih godina, dok izraziti porast bilježe uslužne djelatnosti sa učešćem od 24,2% (krajem lipnja 2012. godine broj registriranih obrta u uslužnim djelatnostima iznosi 682, što je za 202 više u odnosu na lipanj 2011. godine).

U djelatnosti proizvodnje i nadalje je najzastupljenija djelatnost proizvodnje hrane sa učešćem od 39,9% u ukupno registriranim proizvodnim djelatnostima.

OBRTNICI PO DJELATNOSTIMA

Tabela br. 35

R. Br.		VUKOVAR		VINKOVCI		ŽUPANJA		ILOK		OTOK		ŽUPANIJA	
		31.12. 2011.	30.06. 2012.	31.12. 2011.	30.06. 2012.	31.12. 2011.	30.06. 2012.	31.12. 2011.	30.06. 2012.	31.12. 2011.	30.06. 2012.	31.12. 2011.	30.06. 2012.
1.	Proizvodne djelatnosti	196	167	155	157	112	114	54	75	13	13	530	526
1.1	Prerada metala	25	15	38	39	28	29	0	0	3	3	94	86
1.2	Proizvodnja proizvoda od drva	26	19	25	26	20	22	3	4	2	2	76	73
1.3	Proizvodnja hrane	82	76	35	35	29	30	41	63	6	6	193	210
1.4	Proizvodnja plastičnih proizvoda	23	17	9	9	16	14	2	1	0	0	50	41
1.5	Proizvodnja nemetala	15	13	15	15	14	12	3	2	1	1	48	43
1.6	Proizvodnja odjevnih predmeta	25	27	33	33	5	7	5	5	1	1	69	73
2.	Uslužne djelatnosti	144	155	348	370	83	80	12	9	67	68	654	682
3.	Graditeljstvo	81	80	147	152	81	91	14	14	14	15	337	352
4.	Trgovina	180	183	205	212	210	211	31	20	21	22	647	648
5.	Ugostiteljstvo	102	91	154	175	118	119	11	9	25	27	410	421
6.	Prijevoz	56	47	65	68	54	55	5	5	14	15	194	190
7.	SVEUKUPNO	759	723	1.074	1.134	658	670	127	132	154	160	2.772	2.819

Izvor: Ured državne uprave, Služba za gospodarstvo i imovinsko pravne poslove Vukovar

6. ZAKLJUČNO

Višegodišnji pad bruto domaćeg proizvoda, pad industrijske proizvodnje, stalni rast nelikvidnosti, rast nezaposlenosti, rast zaduženosti, rast proračunskog deficita, rast ino duga na razini države itekako ima utjecaj na gospodarstvo Vukovarsko-srijemske županije.

Iz svega navedenog razvidno je da, usprkos svim naporima i poduzetnim mjerama, gotovo svi gospodarski pokazatelji nastavljaju negativan trend započet još 2008/2009. godine, kako u RH tako i u VSŽ.

Iako određeni potencijali za razvoj postoje, način njihova korištenja (npr. proizvodnja proizvoda niže dodane vrijednosti), nedostatak ulaganja u nove tehnologije i marketinške aktivnosti, nedostatna strana ulaganja kao i neusklađenost obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada, doveli su do toga da zasada nisu ostvareni pozitivni pomaci u gospodarskom napretku.

Županija, gradovi i općine ulažu velike napore u pripremi projekata kojima bi se privukla raspoloživa sredstva iz domaćih i stranih izvora i na taj način potaknula gospodarska aktivnost. Međutim, situacija je toliko složena i teška da je gotovo nemoguće osigurati i onaj minimalni iznos vlastitog sufinanciranja projekata koji je obavezan, a nerijetko su velika prepreka i sredstva potrebna za pripremu projektne dokumentacije (bez čega se ne može ni krenuti u kandidiranje projekta za financiranje).

Dobro je poznato kako je na razini države izuzetno visok stupanj centralizacije financijskih sredstava. U okviru svojih skromnih financijskih mogućnosti, Županija nastoji učiniti što je moguće više kako bi pomogla poduzetnicima i to u smislu osiguravanja najpovoljnijih kreditnih sredstava, edukacije u suradnji s HUP-om, nastupa na sajmovima, pripreme projekata putem razvojne agencije i drugih županijskih tijela te na sve druge načine u svom djelokrugu.

Za očekivati je da će zajednički naponi sa svih razina, jačanje suradnje među svim nadležnim subjektima, horizontalni i vertikalno, te otvaranje strukturnih fondova i kohezijskog fonda pristupanjem Hrvatske EU dovesti do gospodarskog oporavka i općeg društvenog napretka s posebnim naglaskom na ravnomjerniji razvoj svih dijelova RH te približavanje osnovnih ekonomskih i drugih relevantnih pokazatelja županije prosjeku Republike Hrvatske.